

בג"ץ 2651/09

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

האגודה לזכויות האזרח בישראל

על ידי ב"כ עוה"ד פלר ו/או אח'

נחלת בנימין 75, תל אביב

טל': 03-5608185 ; פקס : 03-5608165

העותרת

נ ג ד

שר הפנים

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466701 ; פקס': 02-6467011

המשיב

תשובה לצו על תנאי

מוגשת בזו תשובה לצו על תנאי.

1. עניינה של העתירה בדרישת העותרת לפיה יבוטלו האגרות המנויות בפרט 10 ופרט 11 לתוספת לתקנות הדרכונים, התש"ם – 1980 (להלן: "התוספת" ו"תקנות הדרכונים").
2. כמפורט בתגובה זו, דין העתירה להידחות. כפי שיוסבר, האגרות נקבעו כדין, ואין כל עילה להתערבות שיפוטית בהן. ממילא, וכפי שיוסבר, לאחרונה חל שינוי בגובה האגרות הנדונות, והוחלט – בגדרי הוראת שעה שנקבעה – להפחיתן.

א. תשתית נורמטיבית

3. נעמוד ראשית על התשתית הנורמטיבית הנדרשת לעתירה.

א(1) הוראות התקנות נושא העתירה

4. בתוספת לתקנות הדרכונים נקבעים שיעורי האגרה שיש לשלם עבור בקשות לשירות בקשר לתקנות הדרכונים (ראו תקנה 7 והתוספת לתקנות הדרכונים).
5. התוספת לתקנות הדרכונים הוחלפה בשלהי שנת 2008 בגדרי תקנות הדרכונים (תיקון), התשס"ט – 2008 (ק"ת 247 – ראו נספח ע/2), אשר נכנסו לתוקפן ביום 1.1.09 (להלן: "תיקון תשס"ט").
6. פרט 10 ופרט 11 לתוספת – בנוסחם לאחר תיקון תשס"ט – קבעו את התוספת לאגרה שיש לשלם מקום בו מתבקש מסמך נסיעה (לבגיר או לקטין) במקום "מסמך נסיעה שנגב, אבד, הושמד, הושחת או שונה", כדלקמן:

10. מסמך נסיעה לבגיר במקום מסמך נסיעה שנגב, אבד, הושמד, הושחת או שונה –
 (א) כשמסמך הנסיעה הקודם היה דרכון או תעודת מעבר לפי סעיף 2(ב)1 לחוק תוספת של 750 [ש"ח]
 (ב) כשמסמך הנסיעה הקודם היה תעודת מעבר לפי סעיף 2(ב)2 לחוק תוספת של 375 [ש"ח]
 11. מסמך נסיעה לקטין במקום מסמך נסיעה שנגב, אבד, הושמד, הושחת או שונה –
 (א) כשמסמך הנסיעה הקודם היה דרכון או תעודת מעבר לפי סעיף 2(ב)1 לחוק תוספת של 375 [ש"ח]
 (ב) כשמסמך הנסיעה הקודם היה תעודת מעבר לפי סעיף 2(ב)2 לחוק תוספת של 375 [ש"ח]"

7. התוספת לאגרה האמורה משולמת בנוסף לאגרה המשולמת בגין הנפקת מסמך הנסיעה. שיעורה של אגרת הנפקת דרכון לבגיר הינו בין 170 ל-250 ש"ח (הסכום משתנה בהתאם לאופן ולמועד הגשת הבקשה); שיעורה של אגרת הנפקת דרכון לקטין הינו 125 ש"ח (ראו פרט 1 ופרט 2 לתוספת); שיעורה של אגרת הנפקת תעודת מעבר הינו בין 125 ל-250 ש"ח (ראו פרט 4 ופרט 5 לתוספת).
8. ההצעה לתיקון התקנות נדונה, כמקובל, על ידי ועדת האגרות הבינמשרדית (להלן: "ועדת האגרות"), אשר דנה בהצעה ביום 2.3.08 והמליצה על אישורה. בהמשך לכך, אושרה ההצעה על ידי שר האוצר, מכוח סמכותו על פי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה – 1985. נוסף על כך, הועבר התיקון לתקנות הדרכונים לאישור ועדת הכספים של הכנסת. הוועדה דנה בבקשה ביום 27.10.08 וההצעה לשינוי התקנות אושרה פה אחד.

העתק החלטת שר האוצר והחלטת ועדת האגרות מצ"ב כנספח מ/ש1.
 העתק פרוטוקול הדיון בוועדת הכספים (מתוך אתר האינטרנט של הכנסת) מצ"ב כנספח מ/ש2.

9. עוד נציין, להשלמת הרקע הנורמטיבי, כי בנוסח קודם של התוספת, כפי שנקבע בשנת תשס"ו, נקבעו שיעורי תוספת לאגרה מקום בו התבקשה הנפקת מסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה "שנגנב, אבד, הושמד, הושחת או שונה", כדלקמן:

7. מסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שנגנב, אבד, הושמד, הושחת או שונה – תוספת של:
 (1) כשמסמך הנסיעה הקודם היה דרכון או תעודת מעבר לפי סעיף 2(ב1) לחוק 220 [ש"ח] 40 [דולר ארה"ב]
 (2) כשמסמך הנסיעה הקודם היה תעודת מעבר לפי סעיף 2(ב2) לחוק 75 [ש"ח] 17 [דולר ארה"ב]

א(2) תיקון התקנות לאחרונה – "תיקון תש"ע"

10. העתירה הוגשה בהתייחס לתוספת לאגרות כפי שנקבעה בפרט 10 ופרט 11 לתוספת לתקנות, כנוסחם לאחר תיקון תשס"ט. בהמשך לדיון בעתירה שנערך ביום 12.10.09 הודיע המשיב ביום 3.11.2009, כי בכוונתו לפעול להפחתת התוספת הנגבית בגין הנפקת דרכון במקום דרכון שאבד/נגנב/הושחת או שונה. יודגש, כי לעמדת המשרד אין ולא היה כל פגם באגרות שנקבעו בתיקון תשס"ט, והצעה זו לתיקון באה בהמשך לדיון בבית המשפט, ומתוך רצון להקל. הצעה זו נדונה בפני ועדת הכספים של הכנסת ביום 30.12.2009, אשר לא ראתה לאשרה באותה עת.

11. בהמשך הדברים, ולאחר דין ודברים נוסף בין הגורמים השונים, אישרה ועדת הכספים של הכנסת ביום 15.3.2010 את הפחתת האגרות. כך, במקום תוספת לאגרה של 750 ש"ח, תופחת התוספת ותעמוד על 400 ש"ח (ובהתאמה, יופחת שיעור התוספת לאגרה מקום בו מדובר בדרכון לקטין ובתעודת מעבר ויעמוד על 200 ש"ח במקום 375 ש"ח). התיקון לתקנות התקבל בדרך של הוראה שעה, שתוקפה נקבע עד ליום 31.12.2011.

12. הוראת השעה פורסמה בקובץ התקנות ביום 25.3.10 – תקנות הדרכונים (הוראת שעה) (מס' 2), התש"ע – 2010 (ק"ת 992; להלן ולעיל – "תיקון תש"ע"). וזה נוסח ההוראה:

1. בתוספת לתקנות הדרכונים התש"ם-1980 –
 (1) בפרט 10 –
 (א) בפסקה (א), במקום "תוספת של 750" יבוא "תוספת של 400"
 (ב) בפסקה (ב), במקום "תוספת של 375" יבוא "תוספת של 200"
 (2) בפרט 11(א) ו-(ב), במקום "תוספת של 375" יבוא "תוספת של 200".
 2. תקנות אלה יעמדו בתוקפן עד יום ה' בטבת התשל"ב (31 בדצמבר 2011)

העתק התיקון מצ"ב כנספח מש/3.

א(3) פטור מתשלום התוספת לאגרה

13. בצד הוראות התוספת עליהן עמדנו, קובעות תקנות הדרכונים אפשרות ליתן פטור מתשלום התוספת לאגרה, כדלקמן:

8. (א) ...

(ב) השר רשאי לפטור אדם מתשלום התוספת לאגרה האמורה בפרט 8 לתוספת אם הוכח להנחת דעתו כי מסמך הנסיעה הקודם שונה בתום לב או שהוא נגנב, אבד, הושמד או הושחת מבלי שהיתה רשלנות בשמירת מסמך הנסיעה".

14. תקנה 8(ב) לתקנות הדרכונים מאפשרת, אפוא, מתן פטור מתשלום התוספת לאגרה מקום בו הוכח כי "מסמך הנסיעה הקודם שונה בתום לב או שהוא נגנב, אבד, הושמד או הושחת מבלי שהיתה רשלנות בשמירת מסמך הנסיעה". בהתאם לנוהל משרד הפנים הרלוונטי: "נוהל הטיפול בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שאבד/נגנב/הושחת" (להלן: "הנוהל"). הסמכות לפטור מתשלום התוספת לאגרה כאמור מוענקת למנהלי לשכות מנהל האוכלוסין או לסגניהם (סעיף ג.1.5 לנוהל).

העתק נוהל משרד הפנים מצ"ב כנספח מ/ש 4.

15. בנוהל מפורטים מקרים שכיחים שונים בהם ניתן לפטור מתשלום התוספת לאגרה. כך יהיה, למשל, במקרה של פריצה לבית; פריצה למשרד או סוכנות נסיעות; נסיבות של כוח עליון כדוגמת שריפת בית, התפוצצות מבנה מגורים, פעולות איבה, שטפונות, אסונות טבע, רעידת אדמה, תאונת דרכים, תאונת מטוס, תאונת שיט וכיוב' (ראו הדוגמאות בסעיף ג.8 לנוהל). מאידך, מקום בו המבקש התרשל בשמירה על הדרכון (למשל, השאיר את הדרכון ברכב; נשא את הדרכון בתיק ולא צמוד לגופו) לא יינתן הפטור (ראו סעיף ג.4.8 לנוהל). בהתאם להוראות הנוהל, החלטת מנהל הלשכה או סגנו ניתנת לערעור לפני ממונה מרשם ודרכונים במשרד הפנים (סעיף ג.9 לנוהל).

16. במאמר מוסגר נציין – והגם כי הדבר חורג ממסגרת הדיון בעתירה הנוכחית – כי בנוסף לאפשרות לפטור מתשלום התוספת לאגרה, ניתן לפטור גם מעצם תשלום האגרה בעד הנפקת מסמך הנסיעה. פטור כאמור יינתן, בין היתר, בנסיבות המנויות בתקנה 8(א)(4) לתקנות הדרכונים, כאשר הוכיח המבקש כי מסמך הנסיעה "נלקח ממנו או הושמד או הושחת בנסיבות של כוח עליון שלא היתה לו שליטה עליהן ולא היתה בידו אפשרות למנען".

ב. עמדת משרד הפנים

17. להלן תוצג עמדת משרד הפנים לעתירה. נעמוד בראשית הדברים על הרקע לתיקון תשס"ט. כפי שיוסבר ברקע התיקון שתי מגמות עיקריות: **האחת**, עדכון והתאמה של שיעור האגרה הנגבית בגין שירותים שונים שמעניקה רשויות האוכלוסין, הגירה ומעברי גבול, ובפרט – בהתייחס לשירות נושא העתירה. בהקשר זה נעמוד על ההבדל בתהליך הנפקת מסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה "תקיין", לעומת הנפקת מסמך נסיעה במקום וחלף מסמך נסיעה שאבד/נגנב/הושחת (ראו פרק ב(1) להלן); **השנייה**, ניסיון להתמודד עם עלייה נמשכת בשיעור המקרים של הנפקות דרכון במקום דרכון שאבד/נגנב/הושחת (ראו פרק ב(2) להלן). נוכח אלה, וכפי שיוסבר, התוספת לאגרה נושא ההליכים הינה בבחינת "אגרה" כמשמעות המונח בדיני המס, ואין כל פגם משפטי בגבייתה (פרק ב(3) להלן).

נוכח עמדת משרד הפנים, לפיה אין כל פגם משפטי בתיקון תשס"ט, נמקד דיוננו בתיקון זה. מכל מקום נזכיר, כי בגדרי תיקון תש"ע הופחת גובה התוספת לאגרה שנקבעה בתיקון תשס"ט.

ב(1) על הרקע לתיקון תשס"ט ועל ההבדל בטיפול בין הבקשות השונות להנפקת מסמך נסיעה

18. בבסיס תיקון תשס"ט עבודת מטה שנערכה ברשות האוכלוסין, הגירה ומעברי הגבול, בגדרה נערכת בחינה מחודשת של גביית האגרות בעבור שירותים שונים הניתנים על ידי הרשות (חלקם בנושאים שאינם נוגעים לעתירה שבנדון). הבחינה העלתה כי בחלק מן התחומים נושא גביית האגרות דורש רענון ושינוי, ובין היתר, כי נדרש עדכון של הסכומים הנגבים עבור השירותים השונים (ונפנה בהקשר זה לתשובת הלשכה המשפטית למשרד הפנים – נספח ע'8).

19. בין היתר, נמצא כי יש לקחת בחשבון את העבודה לה נדרשים פקידי הרשות במקרים אלה, ובכלל זה, בעת הגשת בקשה להנפקת מסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שאבד/נגנב/הושחת, לצורך קביעת שיעור אגרה חדש ההולם את היקף העבודה לה נדרשים פקידי הרשות.

20. בהקשר זה נבקש לעמוד על הליך חידוש הדרכון מקום בו מתבקשת הנפקת דרכון לעומת ההליך הנדרש מקום בו מתבקשת הנפקת דרכון במקום וחלף דרכון "שנגנב, אבד, הושמד, הושחת או שונה". כפי שיוסבר להלן, במקרה האחרון נערכת בדיקה מקפת באופן משמעותי, שהינה מורכבת ומסורבלת יותר, וכרוכה בעלויות ובתשומות רבות יותר. משום כך, בין היתר, הוחלט על עדכון סכום התוספת לאגרה, כמבואר.

21. הטיפול בבקשה לחידוש דרכון מקום בו המבקש אותו את דרכונו הקודם הנמצא במצב תקין, הינו קצר ויעיל. ראשית לכול, **אין צורך בהתייצבות אישית** של מגיש הבקשה בלשכת מנהל האוכלוסין, ובידו להגיש את הבקשה באמצעות הדואר, באופן המאפשר לטפל בה שלא בשעות קבלת הקהל.
22. ככל הנוגע לתהליך הבדיקה, הרי כאשר מדובר בדרכון תקין, נערכת בדיקה כי הדרכון הישן אינו מזויף (וזאת על ידי בדיקה כי מספרו הסידורי של הדרכון הינו זה המופיע במערכת הממוחשבת של משרד הפנים); כי במערכת המחשב אין הגבלות על חידוש הדרכון; כי קיים מתאם בין הנתונים המופיעים בדרכון לבין הנתונים שבמערכת המחשב וכי התמונה שבדרכון (הישן) תואמת את התמונה שצורפה לבקשה להנפקת הדרכון החדש. כן נבדק כי שולמה האגרה. אם הבקשה עומדת בדרישות האמורות, מונפק מיידית דרכון חדש. מבחינת עבודת פקיד, מדובר בבדיקה קצרה, הנמשכת מספר דקות.
23. יוער לשלמות התמונה, כי לעיתים קיימים חוסרים או אי התאמות בבקשות המועברות (למשל, טעות ברישום פרטים שונים; אי תשלום אגרה וכיו"ב). במקרים כאמור (שהינם מעטים ביחס) מתבצע בירור לצורך השלמת החסר. במקרים רבים די בבירור טלפוני קצר כדי לאפשר את השלמת הטיפול בבקשה, ורק במיעוט מן המקרים יש צורך לבקש ממגיש הבקשה לגשת ללשכת מנהל האוכלוסין לצורך השלמת הטיפול.
24. עם הנפקת הדרכון החדש הוא נשלח למבקש בדואר, ובכך מסתיים הטיפול בבקשה. טופס הבקשה עצמו מתויק בלשכה בקלסר נפרד בו מתויקות כלל הבקשות המוגשות (אך לא בתיקו האישי של המבקש), ונגרס לאחר מספר שנים. בהקשר זה נדגיש, כי בשונה מן הנתען בעתירה (ראו סעיף 14(א) לכתב העתירה), במקרה של בקשה לחידוש דרכון במקום דרכון תקין, **לא נעשה שימוש בתיק האישי הפיזי של המבקש**. למעשה, בתיק האישי הפיזי אין כל אזכור להגשת הבקשה לקבלת דרכון חדש.
25. לאחר שעמדנו על הליך הטיפול בבקשה לחידוש דרכון, נסקור כעת את הליך הטיפול בבקשה להוצאת דרכון חדש במקום וחלף דרכון שאבד/נגנב/הושחת.
26. כפי שהוסבר, הגשת בקשה כאמור **מחייבת נוכחות אישית** של המבקש בלשכה (ראו סעיף ב.1 לנוהל). עוד נציין, כי לפי סעיף 6 לחוק הדרכונים, התשי"ב – 1952 (להלן: חוק הדרכונים) מי שאיבד דרכון או תעודת מעבר מחויב למסור על כך הצהרה תוך זמן סביר ללשכת מנהל האוכלוסין (וכאשר הדבר אירע מחוץ לישראל, למסור הצהרה כאמור לנציגות ישראל הקרובה).
27. מעבר לכך, הליך הנפקת דרכון במקום וחלף דרכון שאבד/נגנב/הושחת מחייב הליך טיפול קפדני יותר. הדברים יפים הן לעניין עבודת הפקיד המטפל מול המבקש, והן לעבודתו המשרדית של הפקיד לצורך מתן השירות למבקש.

28. כך – מקום בו מוגשת בקשה לדרכון במקום דרכון שאבד/נגנב/הושחת מחייב הטיפול בבקשה את המצאת התיק האישי הפיזי של המבקש. מדובר בתיק פיזי שאינו ממוחשב, הנפתח עבור כל אזרח או תושב בלשכה בה נרשם, ובו מתויקים מסמכים שונים בעלי חשיבות. בנוסף, מכיוון שאזרחים ותושבים מעתיקים את כתובתם לעיתים, לא מן הנמנע כי התיק האישי אינו נמצא בארכיב הלשכה בה הוגשה הבקשה החדשה, ולכן נדרשת העברתו מלשכה אחרת (יובהר, כי עם שינוי כתובת, התיק אינו מועבר "באופן אוטומאטי" אלא רק אם הוא נדרש לצורך מסוים). דבר זה כמובן מחייב תשומות וכרוך בעלויות (וראו לשאלת שירותים המחייבים היוזקות לתיק האישי: בג"צ 6884/01 עתיק שר הפנים (לא פורסם, 16.12.02)).

29. מקום בו דרכון אבד או נגנב (וכן במקרים שונים של דרכון שהושחת) מתעורר, מטבע הדברים, חשש ל"גניבת זהות", קרי – כי הבקשה מוגשת עבור אדם אחר מזה שהדרכון רשום על שמו. חשש זה מחייב עריכת תחקור בהתייחס לזהותו של המבקש. בגדרי תחקור כאמור נבחנת, בין היתר, "הצלבה" של הנתונים שמסר המבקש בראיון עמו, עם נתונים במערכת הממוחשבת ועם נתונים בתיק הפיזי. מדובר בבחינה ארוכה ביחס, המחייבת השקעת תשומות רבה מצד הפקיד המטפל.

30. נוסף על כך, ובין היתר, כדי לבטל את החשש מ"גניבת זהות" (או את החשש שהדרכון נמכר/נמסר לאדם אחר או לגורם זר), נערכת בחינה של נסיבות אובדן/גניבת/השחתת הדרכון. המבקש נדרש להמציא אסמכתאות מתאימות בהתייחס לנסיבות האירוע הנטען (כדוגמת, אישור משטרה מתאים; אישורים מחברת ביטוח; אישור נציגות ישראל בחו"ל, אם האירוע התרחש מחוץ לישראל; אישור כיבוי אש ויוצא בזה). בנוסף, ככל שאירע בעבר אירוע נוסף של הנפקת דרכון במקום דרכון שאבד/נגנב/הושחת, נבחנות נסיבות אותו אירוע (או אירועים), אשר הנתונים אודותיו מצויים בתיק האישי הפיזי.

31. זאת ועוד. בחינת אירועים קודמים של בקשות להנפקת מסמך נסיעה במקום וחלף מסמך נסיעה שאבד/נגנב/הושחת מתחייבת נוכח הוראות הנוהל. בהתאם להוראות הנוהל, ההחלטה איזה מסמך נסיעה להנפיק במקום מסמך נסיעה שנגנב/אבד/הושחת מתבססת, בין היתר, על ההיסטוריה של המבקש, ובכלל זה, אם הגיש בעבר בקשה כאמור, ומה היו הנסיבות (ראו סעיף 4 בדף 2 לנוהל). מכאן צורך נוסף בעיון בתיק האישי הפיזי של המבקש, כמו גם בתיוק הבקשה בתיק האישי הפיזי. נעיר, כי ככל שהמבקש משיג על ההחלטה בדבר מסמך הנסיעה שיונפק לו, הדבר עובר להכרעת מנהל הלשכה (ראו פסקה ג.4.11 לנוהל).

32. להשלמת התמונה נציין עוד, כי במקרה בו מדובר בדרכון שהושחת (שבהתאם לנוהל הינו גם דרכון ששונה או שהושמד בנסיבות שאינן תלויות בבעליו – ראו סעיף 2.1 ו-2.2 לנוהל) יכול ומקצת ההיבטים עליהם עמדנו יהיו בעלי חשיבות משנית. הטעם לכך, כי בחלק מן המקרים (אך לא בכלם, כאמור) הדרכון המושחת נמצא בידי בעליו. במקרה שכזה, כאשר הדרכון הישן נמצא בידי המבקש, יכול ולא יעלה חשש ל"גניבת זהות". עם זאת,

ככל שההשחחה הינה בעמודים הכוללים את הפרטים המזהים של המבקש, החשש האמור עומד בעינו. באופן דומה, עלול לקום חשש כי ההשחחה נועדה להביא ל"העלמת" פרטים אחרים בדרכון (כגון סירובי כניסה למדינות שונות). כך או אחרת, תהליך העבודה עליו עמדנו אינו שונה מקום בו מדובר בדרכון שהושחת, גם אם זה נמצא בידי בעליו, אלא שלעיתים – נוכח האמור לעיל – מידת השכנוע לה נדרש פקיד משרד הפנים נמוכה ביחס.

33. מן האמור עולה כי הטיפול בבקשה להנפקת דרכון במקום וחלף דרכון שאבד/נגנב/הושחת שונה באופן מהותי מזה שנדרש בבקשה להנפקת דרכון במקום דרכון תקין.

34. כפי שהוסבר, במקרה של הנפקת דרכון במקום דרכון תקין, הליך הטיפול הינו קצר ופשוט, נמשך מספר דקות. **מאיזך, הטיפול בבקשה להנפקת דרכון במקום וחלף דרכון שאבד/נגנב/הושחת מחייב נוכחות אישית בלשכה, דורש משאבי כוח אדם ניכרים יותר, וכרוך בתשומות ועלויות רבות יותר.** למעשה, ניתן לומר כי לפנינו שני שירותים שונים הנבחנים זה מזה.

35. עוד נדגיש, כי מקום בו מדובר בהנפקת דרכון במקום וחלף דרכון שאבד/נגנב/הושחת, **נדרשת נוכחות אישית של המבקש בלשכה.** בשונה מכך, במקרה של דרכון תקין, ניתן להגיש את הבקשה "מרחוק" ללא נוכחות אישית. בכך ניתן לטפל בבקשה שלא בשעות קבלת הקהל, באופן שמאפשר את ניצול משאבי כוח האדם באופן יעיל, ומקל על העומס בלשכות מינהל האוכלוסין בשעות קבלת הקהל. בהקשר זה יודגש, כי משרד הפנים רואה חשיבות רבה בניית פונים להגשת בקשות "מרחוק" שלא באמצעות התייצבות בלשכה. כך למשל, בתיקון תשס"ט נקבעו תעריפים מופחתים למי שמגישים בקשות למסמכי נסיעה שונים באמצעות הדואר (ראו פריטים 1, 3, 4(5), 5(ג) לתוספת). נוסף על כך, לפני כשלוש שנים ערך משרד הפנים מבצע במסגרתו נערכה פנייה יזומה לבעלי דרכונים אשר עמדו לפוג בתוך השנה הקרובה, על מנת שיגישו בקשה באמצעות הדואר להנפקת דרכון חדש. המבצע, נעיר, זכה להיענות גבוהה.

העתק מכתב שנשלח לבעלי הדרכונים מצ"ב כנספח מ/5.

ב(2) על הרקע לתיקון תשס"ט – התמודדות עם תופעת גניבת/איבוד/השחחת מסמכי נסיעה

36. כפי שהוסבר, ברקע לתיקון תשס"ט – בהקשר הנדון בעתירה – ניסיון להתמודד עם עלייה נמשכת בשיעור המקרים של הנפקות מסמך נסיעה במקום וחלף מסמך נסיעה שאבד/נגנב/הושחת, אשר נלווית לה (בהקשרים הרלוונטיים) התופעה של מכירת מסמכי נסיעה ישראלים מחוץ לישראל, המביאה לעלייה בזיוף מסמכי נסיעה ישראלים. לתופעות אלו עלולות להיות השלכות בעייתיות על תקפותם ועל מהימנותם של דרכונים

ישראליים. כל זאת לצד ההשלכה הבעייתית – והמובנת מאליה – הנובעת מכך שאדם עושה שימוש במסמך נסיעה שאינו שלו.

37. למול מציאות זו, נתקל המשיב בשנים האחרונות בגרף מתמיד של עלייה בכמות הבקשות להנפקת מסמכי נסיעה במקום מסמכים שנגנבו או אבדו.

38. כך למשל, בשנת 2003 הוגשו 2,636 בקשות להנפקת מסמכי נסיעה במקום מסמכים שנגנבו ואילו בשנת 2008 הוגשו 4,805 בקשות כאמור. בשנת 2003 הוגשו 13,827 בקשות להנפקת מסמכי נסיעה במקום מסמכים שאבדו, ואילו בשנת 2008 הוגשו 23,294 בקשות כאמור.

39. גם בחינת נתוני הנפקת תעודות הנסיעה בנציגויות ישראל בחו"ל מצביעה על מגמה דומה. בשנת 2007 הנפיקו נציגויות ישראל בחו"ל 2,798 תעודות נסיעה במקום תעודות שאבדו או נגנבו, ואילו בשנת 2008 הונפקו 3,267 תעודות כאמור – עלייה של 16% לערך (וזאת כאשר בתקופה זו חלה עלייה של 1% בלבד במספר הכולל של תעודות הנסיעה שהונפקו בנציגויות: 40,489 בשנת 2007 לעומת 40,891 בשנת 2008).

40. על רקע נתונים אלה, הגיעו הדברים הגיעו לידי כך שניתנה הנחייה למספר נציגויות ישראל במזרח הרחוק (שם התופעה היתה שכיחה יותר) לפיה, מקום בו מוגשת לקונסול הישראלי בקשה להנפקת דרכון במקום וחלף דרכון שאבד, לא יונפק ככלל דרכון חדש, אלא תעודת מעבר בלבד. בהמשך הדברים, נוכח התפשטות התופעה, הוחלט להחיל הנחייה זו בכל נציגויות ישראל, ולדברים ביטוי בפסקה ג.14 לנוהל.

41. נתונים מטרידים אלה עמדו, כאמור, גם ברקע תיקון תשס"ט, אשר ביקש להתמודד עם התופעה האמורה. וכך הוצגו הדברים ב"דברי ההסבר לשינויים באגרות מינהל האוכלוסין" (ע/4) כדלקמן:

"הסיבה להעלאת שיעור האגרה במקרים של אבדן מסמך נסיעה כמוצע לעיל, היא ריבוי ניכר של מקרי אבדן הדרכון בד בבד עם התרחבות התופעה של מכירת דרכונים ישראליים בחו"ל, המביאה לעלייה בזיוף הדרכונים הישראליים. כך גובר החשש מפני ההשלכות האפשריות, כמו למשל החשש מכך כי מדינות זרות ידרשו בעתיד מבלי דרכון ישראלי להצטייד בוויזה מראש ולא להסתפק בדרכון הישראלי. לפיכך המגמה היא להחמיר עם מאבדי הדרכונים ולחייבם בתוספת גבוהה יותר בגין הנפקת דרכון חדש".

42. ואכן, בחינת נתונים מעשרת החודשים הראשונים של שנת 2009 (בהשוואה לעשרת החודשים הראשונים של שנת 2008) מלמדת על יעילותו של התיקון שבוצע. כפי שניתן לראות מן הנתונים שלהלן, יש ירידה משמעותית של עשרות אחוזים במספר הבקשות להנפקת דרכון במקום וחלף דרכון שאבד/נגנב/הושחת:

2009					2008				
חודש	אבד	הושחת	נגנב	סה"כ	חודש	אבד	הושחת	נגנב	סה"כ
1	684	56	252	992	1	1,282	128	335	1,745
2	829	82	235	1,146	2	1,271	123	309	1,703
3	1,089	119	279	1,487	3	1,799	163	409	2,371
4	982	75	326	1,383	4	1,463	127	348	1,938
5	1,322	107	372	1,801	5	2,039	157	409	2,605
6	1,788	120	422	2,330	6	2,336	191	463	2,990
7	2,107	147	451	2,705	7	2,956	236	482	3,674
8	1,910	163	478	2,551	8	2,233	217	404	2,854
9	1,516	140	333	1,989	9	1,924	205	351	2,480
10	767	59	243	1,069	10	1,120	167	337	1,624
סה"כ	12,994	1,068	3,391	17,453	סה"כ	18,423	1,714	3,847	23,984

ב(3) לגוף הנטען

43. עיון בטענות שהוגשו מטעם העותרת מגלה, כי היא אינה חולקת על המציאות העומדת בבסיסו של התיקון, על תכליתו הראויה, או על חשיבותה של מדיניות עידוד השמירה על מסמכי הנסיעה, הנקטת על ידי המש"ב. טענתה העיקרית – ולמעשה היחידה – של העותרת, הינה כי תשלום התוספת לאגרה, כפי שהותקן בתקנות, אינו בבחינת "אגרה" אלא הוא "קנס" עונשי-התרעתי, ועל כן נעשתה התקנתו בחוסר סמכות. כמבואר להלן, אין לקבל טענה זו.

האגרה והשיקולים בקביעתה

44. המונח "אגרה" נוגע הוא לתשלום בגין שירות מסויים שנותן השלטון לפרט, בדומה ל"מחיר", אך להבדיל, ובדומה ל"מס", אין נדרש שגובה האגרה יהיה כעלות השירות בפועל, ומטרותיו עשויות להיבדל ממקרה למקרה.

45. את הגדרתו של מונח זה סיכם המלומד פרופ' י' גרוס בספרו **דיני המס החדשים** (מהדורה שלישית, 2003) בעמ' 17 (להלן: "**דיני המס החדשים**):

"אגרה – תשלום חובה המוטל עקב שירות מסוים. תשלום יכול שיהא כפוי על המשלם ויכול שיהיה מרצון בהתאם לאופיה של כל

* נתוני החודשים ינואר-מרץ עודכנו מחדש (כלפי מעלה) בעקבות בחינה נוספת, ביחס לנתוני שהובאו בכתב התשובה המקורי מיום 19.05.2009.

אגרה ספציפית. אגרה משתלמת בעד שירות, ובאין שירות אין חובה אגרה. קיים קשר סיבתי בין התשלום לבין השירות שאלמלא מתן השירות אין משתלמת האגרה, ואלמלא תשלום האגרה לא היה מתקבל השירות. מדובר בתשלום בקשר לשירות או פריבילגיה מסוימת. אין מדובר בתמורה ישירה דווקא כנגד החיוב שבאגרה, אלא אפשר שתמורה זו תהיה עקיפה ... אין התשלום חייב להיות מתאים לערך השירות. התשלום יכול שיהא כפוי על המשלם ויכול שיהא מרצון. ... אין גם צורך שסך כל האגרות שייגבו מכלל האזרחים יהלום את ההוצאה הממשית שהשלטון עמד בה".

46. כן ראו דברי השופט (כתוארו אז) אגרנט בע"פ 75/58 היועץ המשפטי נ' הורנשטיין, פ"ד י"ד 368, 390 – 391 :

"האם נושאת אגרת ההסדר אופי של מס? זוהי שאלה שאין לפתור אותה בנקל. בספרו 'מבוא לדיני המיסים' (עמ' 4) מגדיר השופט ויתקון את המושג 'אגרה' כתשלום חובה המתבקש 'עקב שירות מסויים'. ... אין לשער כי שיעורה של אגרת ההסדר ייקבע – אף אם קיים קנה מידה המאפשר זאת – בהתחשב עם ערכה הכספי של הפריבילגיה הנ"ל; ולא 'היעדר תמורה ישירה' הוא 'מסימנו של המס במובנו הצרופ'... נמצא, שקיים בתגלום האגרה האמורה על ידי הלה גם אלמנט ידוע של 'כפיה' שאף הוא מהווה סימן של מס. היוצא מזה, כי האגרה שלפנינו הינה גם בבחינת 'מחיר' וגם בבחינת 'מס', ולכן התיאור שנתן השופט ויתקון לסוג זה של תשלומים – 'מעין יצור כלאיים' ... – הולם גם אותה".

47. כמבואר לעיל, גבולותיו של מונח זה לא השתנו שינוי מהותי משך השנים בפסיקתו של בית משפט נכבד זה. ואכן, גם בדברים מאוחרים יותר, עמד בית המשפט על אופיה של האגרה כ"בת כלאיים" בין ה"מס" לבין ה"מחיר", הנושאת אופי רב תכליתי. ראו, בין רבים, דברי השופט – כתוארו אז – א' ברק בע"פ 474/89 קריב נ' רשות השידור, פ"ד מו(3) 374, 377):

"הדיבור 'אגרה' מקובל הוא בתורת המסים. הוא משתרע על מיגוון של תשלומים שאינם מס טהור מחד גיסא ואינם מחיר טהור מאידך גיסא. אגרה נבדלת ממס טהור בכך שהיא משתלמת כתשלום חובה בזיקה עם שירות מסוים שהשלטון נותן לפרט. לעומתו מס טהור נגבה ללא זיקה לשירות מסוים. אגרה נבדלת ממחיר טהור בכך ששיעורה אינו מותנה בערך השירות שבגינו היא ניתנת ... בין שני הקצוות – שבאחד מהם עומד 'המס' הטהור ובאחר 'המחיר' הטהור – מצויות אגרות מסוגים שונים ומגוונים, מהן קרובות יותר למס טהור (כלומר, הזיקה לשירות נמוכה) ומהן קרובות יותר למחיר טהור (כלומר, הזיקה לערך השירות גבוהה יותר)".

וראו גם: ע"א 649/71 ויטלגו מפעלי טכסטיל בע"מ נגד עיריית תל-אביב-יפו (לא פורסם), בג"ץ 5503/94 לילי סגל ואח' נ' יושב ראש הכנסת ואח' (1.10.1997), פסק דינו של השופט (כתוארו דאז) חשין), וכן ד"ר ויתקון וד"ר י. נאמן, דיני מיסים, עמ' 6-7, ד"ר א' נמדר דיני מיסים (מס הכנסה), (חלק א') עמ' 29-30: פרופ' י' גרוס עקרונות דיני המס עמ' א-30-22).

48. כפי שהוסבר לעיל, אין מוטלת על הרשות המנהלית לקבוע את היקפה של האגרה, באופן שיעמוד בזיקה ישירה לעלותו של השירות הניתן על ידה בפועל. בכך טמונה למעשה ההבחנה בין "אגרה" לבין "מחיר". כפי שנפסק בבג"צ 202/68 בן זאב נ' שר הדואר, פ"ד כ"ב(2) 389 (1969):

"ייתכן שהאגרה עולה באופן ניכר על שווי ההוצאה הממשית הכרוכה בפעולה, שבעדה היא משתלמת, אך כידוע לכל, הרבה אגרות נקבעות בשיעור שאין בינו ובין ערך השירות או עלותו ולא כלום. בזה שונה אגרה ממה שנקרא בספרות 'מחיר' ... לא שמענו ששיעור האגרה חייב להיות הולם את ההוצאה הממשית שהשלטון עמד בה לשם מתן השירות".

וכן הדברים הבאים, שצוטטו בהסכמה בפסק הדין בע"א 620/82 מועצת עיריית הרצליה נ' שרף, פ"ד ל"ז (4) 57, 63 – 64 (1983):

"... בבג"צ 202/68, פד"י כב' (2) 398, הוסבר כי אגרה משתלמת אמנם עקב שירות, אך אין שיעורה חייב להלום את ערך השירות, או עלותו. וכבר נאמר קודם לכן בע"א 43/53, פד"י ט' עמ' 869, כי אגרה נגבית בדרך כלל עבור שירות שהנהנים ממנו חייבים בתשלומה, ואולם, מידת ההנאה בהשוואה לגובה האגרה אינה יכולה לשמש נושא לבדיקתו של בית המשפט, כל עוד שהאגרה הוטלה בהתאם לחוק ואין היא מפלה בין איש לרעהו בעלי מעמד שווה ואינה שרירותית ובלתי הגיונית לחלוטין".

וראו מן העת האחרונה דברי כב' השופט י' דנציגר ברע"א 6845/06 בנק הפועלים בע"מ נ' טוריאל (לא פורסם, 20.1.09) בפסקה 42:

"ראוי להדגיש כי אגרה משתלמת אומנם כתשלום חובה מתוך זיקה לשירות מסוים שהשלטון מעניק לאזרח, אולם אין הכרח כי שיעורה של האגרה יהלום את ערך השירות שבגינו היא מוטלת".

49. ונדגיש על כן, כי כאמור לעיל, האגרה אינה בבחינת "מחיר", כמשמעות המונח בתחום דיני המס. לפיכך, לא נדרש כי גובה האגרה יהיה כעלות השירות, ואין הכרח כי התוספת לאגרה תהיה בשיעור התשומות והעלויות העודפות הנלוות להנפקת מסמך נסיעה במקום וחלף מסמך שנגנב/אבד/הושחת (ואכן, במישור זה העותרת לא הציגה כל טענה שהיא).

50. מן המקובץ יוצא, כי היקפו של אותו רכיב באגרה העולה על היקפו של רכיב מחיר השירות נקבע בידיה של הרשות המנהלית. ברי הוא, כי היקפו של הרכיב החורג מרכיב ה"מחיר", עשוי הוא להיות חיובי, כבענייננו, ועשוי הוא להיות גם שלילי, כעניין של מדיניות ציבורית, ואף במנותק מהיגיון כלכלי. ואכן, נוהגת המדינה מפעם לפעם לקבוע באגרותיה מעין "סבסוד" חיובי, ולעיתים ההיפך, כתלות במהותו ובאופיו של השירות נושא האגרה.

51. שיקולים אלה, רשאית הרשות לשקול, כאמור, מבלי שנדרש, כאמור, שגובה האגרה יהיה כעלות מתן השירות, כפי שכותב פרופ' י' זמיר:

"האגרה דומה למחיר במובן זה שהיא משולמת בקשר לשירות מסוים ומיועדת לממן, באופן מלא או חלקי, אותו שירות. ... עם זאת קיים הבדל מהותי בין אגרה לבין מחיר. ראשית, גובה האגרה אינו נקבע על יסוד שיקולי עלות ורווח בלבד. לפעמים מתן השירות כרוך במדיניות חברתית, ומדיניות זאת באה לידי ביטוי בהחלטה אם לגבות אגרה בעד השירות, ואם כן – בגובה האגרה ... מן הצד השני, אפשר שהאגרה תשמש, לא רק לכיסוי העלות של השירות, אלא גם כמקור הכנסה המשמש את המנהל הציבורי למימון שירותים אחרים..במקרים כאלה מתרחקת האגרה מן המחיר ומתקרבת אל המס" (יצחק זמיר הסמכות המנהלית כרך א 183, הדגשה נוספה).

יפים לעניין זה גם דבריו של י' מרזל, לשעבר רשם ביהמ"ש הנכבד, אשר עמד – בהקשר לאגרת בית המשפט – על האפשרות העומדת לרשות לקיים באמצעות קביעת גובה האגרה "מטרות רלבנטיות נוספות":

"היחס בין האגרה המשולמת לבין שווי העניין הנדון, אינה אפוא השיקול היחיד שלעניין ומתקין התקנות רשאי ממילא לקיים באמצעות תעריף האגרה שנקבע ושיטת החישוב שביסודו, מטרות רלבנטיות נוספות שלעניין" (בש"א 4248/08 מקמלאן נ' מקמילן (לא פורסם, 7.10.08) פסקה 7).

52. כן נפנה לדברים הבאים מפי המלומד (ושופט בית המשפט העליון) א' ויתקון בספרו **דיני מסים** (תשכ"ו) 6:

"אין לך קנה מידה לקביעת שיעור האגרה זולת חשיבותו הסוציאלית של השירות מזה, והצורך להתריע טרדנים מנצלו לשוא – מזה. כך למשל, כשאנו סבורים שהשירות המשפטי הוא חיוני לקיום חיי חברה, משמע, שההנאה 'הציבורית' מכרעת לעומת הנאתם 'הפרטית' של המתדיינים, אין אנו רואים טעם לקבוע לו אגרות לפי מידת ההנאה או לפי מידת ההוצאות הדרושות לקיום השירות הזה, ועל אחת כמה וכמה לא לפי השכר המשתלם בעד שירותים דומים בשוק הפרטי" ..

53. ואכן, הדברים האמורים לעיל מתבקשים הם, כפועל יוצא מאופייה של האגרה, הכוללת בחובה מאפיינים של "מס". בפסיקת בית משפט נכבד זה ובספרות המשפטית נקבע, כי בעת קביעת המס, רשאית הרשות לשקול שיקולי מדיניות החורגים מן השיקול של מימון תקציב המדינה (השוו: **דיני המס החדשים**, בעמ' 2 – 3). עמד על כך פרופ' ברק:

"התכלית המונחת ביסוד חקיקת המס היא המטרות, הערכים והאינטרסים שחוק מס נועד להגשים. במעגל קרוב המטרה היא הבטחת הכנסה לאוצר הרשות הציבורית. זו לרוב המטרה המיידית, אך אין היא המטרה היחידה. מאחורי המטרה המיידית עשויות לעמוד מטרות נוספות בעלות אופי חברתי. מס הוא מכשיר חברתי. באמצעותו נלחמת החברה בתופעות הנתפסות כשליליות. הוא מעודד פעולות שרוצים לעודדן ומרתיע מפני פעולות שרוצים למונען. הוא מפתח מקורות טבעיים ואנושיים" אהרון ברק "פרשנות דיני המסים" משפטים כח 425, 434 (הדגשה נוספה).

וראו ציטוט הדברים בע"א 6726/05 הידרולה בע"מ נ' פקיד שומא ת"א 1 (לא פורסם, 5.6.2008), פסקה כ"ב לפסק דינו של השופט א' רובינשטיין; כן השוו: בג"צ 165/82 קיבוץ חצור נ' פקיד שומא רחובות, פ"ד לט(2) (77,70); ע"א 6126/92 אטלנטיק נ' דג פרוסט, פ"ד נ(4) 471, 476.

54. יוצא אפוא, כי כמו במיסים, כך גם באגרות (הכוללות בחובן רכיב של "מס"), רשאית הרשות לקבוע אגרות שהיקפן שונה – נמוך או גבוה – מעלות מחירן הכלכלי בפועל. לעמדת המשיב, כל עוד נעשה כן מטעמים סבירים וראויים, אין ההחלטה על קביעת גובה האגרה מגלה עילת התערבות שיפוטית. כך יהיה, למשל, כאשר נוכחת הרשות כי לפעילות מסויימת השפעות ("החצנות") חיוביות או שליליות כלשהן, והיא מבקשת בכך לכוון את התנהגותם של אזרחים לפעילות מסויימת, או להימנעות ממנה (והשוו יוסף מ' אדרעי מבוא לתורת המסים, בעמ' 72 – 73).

55. ויפיע לעניין זה דברי השופט י' זמיר בבג"ץ 4140/95 סופרפארם (ישראל) בע"מ נ' מנהל המכס ומע"מ, פ"ד נד(1), 49, 75-76 (1999):

"אכן, חקיקת מס נועדה לקדם את האינטרס הציבורי. אך האינטרס הציבורי מורכב, גם בתחום המיסוי, והדרכים לקידומו מגוונות. ראו א' ברק, "פרשנות דיני המסים", משפטים, כח (תשנ"ז) 425, 434. התפקיד והסמכות לקדם את האינטרס הציבורי מוטלים, לפי החוק, על הרשויות המוסמכות. בידיהן המומחיות והנסיון; הן המוסמכות לקבוע מדיניות ולהן הכלים לבצע את המדיניות; הן הנושאות באחריות לאינטרס הציבורי בפני הציבור הרחב".

56. יוצא אפוא, כי אין כל פגם בהחלטת הרשות בדבר גובה אגרה שתיגבה בגין הנפקת מסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שאבד/הושחת/נגנב.

57. כמבואר לעיל, בבסיס תיקון תשס"ט עומדות תכליות רלוונטיות ולגיטימיות בהתאם לנהוג בדיני המס: האחת, התאמת גובה האגרה לעלות הכרוכה בהנפקת דרכון חדש במקום וחלף דרכון שאבד/נגנב/הושחת. השנייה, התמודדות עם התופעה הבעייתית של ריבוי מקרי אובדן, גניבה והשחתה של דרכונים ישראלים. בכך אין כל פגם, שכן תכלית

כאמור – הגם שאינה תכלית פיסקאלית ישירה – הינה תכלית לגיטימית ורלוונטית בתחום דיני המס.

58. מכאן, שאין גם בסיס לטענה כי מדובר בגביית קנס שלא כדין. כפי שהוסבר, מטרתה של הרשות, בהתמודדותה עם התופעה הבעייתית של ריבוי מקרי אובדן, גניבה והשחתה של מסמכי נסיעה, איננה "להעניש" את מי שמבקש לחדש את דרכונו טרם עת, אלא אך לעודד את הציבור להקפיד ולשמור על מסמכי הנסיעה. כן, נועדה האגרה לשקף את העלויות המנהליות הנובעות מן האובדן: הן בהנפקת הדרכון, והן בהיבטי אכיפת החוק והמאמצים המתחייבים בשל התגברות התופעה. לפיכך, עוסקים אנו באגרה שנקבעה כדין, ואין בסיס לטענה כי מדובר בגביית קנס.

לטענה לפגיעה בזכות החוקתית לחופש תנועה ולקניין

59. גם טענת העותרת לפיה מדובר בפגיעה בזכות חוקתית אין כדי לסייע לה. ראשית נדגיש, כי הגם שהעותרת מאזכרת טענה זו, אין היא עותרת לביטול התקנות משום שאינן חוקתיות, אלא טענתה הינה אך ורק כי התקנות בטלות משום שהאגרה הנגבית הינה בבחינת "קנס".

60. לגופו של עניין, די אם נציין, כי ככל שהטלת התוספת לאגרה פוגעת בזכות החוקתית לצאת מישראל המעוגנת בסעיף 6(א) לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, הרי נוכח מכלול הנתונים לעיל, עוסקים אנו בפגיעה הנעשית לתכלית ראויה, והינה פגיעה מידתית.

61. נימוקים אלה יפים גם ככל שהטלת התוספת פוגעת בזכות החוקתית לקניין, המוגנת בסעיף 3 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (ככל שמתקיימת, וראו לעניין זה בג"צ 4947/03 עיריית באר שבע ואח' נ' ממשלת ישראל (לא פורסם, 10.06.2005) פסקות 7 – 8); דנג"צ 9411/00 ארקו תעשיות נ' ראש עיריית ראשון לציון (לא פורסם, 19.10.09) פסקה 19 לפסק דינה של הנשיאה ד' ביניש).

62. לא למותר לציין בהקשר זה את הסדר הפטור מתשלום התוספת לאגרה, עליו עמדנו לעיל (והשוו: בהקשר לטענות בהתייחס לחוקתיות אגרת בית המשפט, החלטות כבוד הרשם מרזל בבש"א 4248/08 מקמלאן נ' מקמילן הנ"ל ובבג"צ 6490/04 צביח נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית (לא פורסם, 12.1.05)).

63. עוד נדגיש, בהקשר האמור, כי כפי שציין משרד הפנים בתשובתו לעותרת, דרכון אינו מסמך שחובה לשאתו על פי דין, והוא נדרש אך ורק לצרכי יציאה מישראל (פעולה אשר

מטבעה כרוכה בעלות מסויימת). ואכן, בהתאם לנתוני משרד הפנים מעל שני מליון אזרחים, חלק בלתי מבוטל מאזרחי ישראל, אינו אוהז במסמך נסיעה (דרכון/תעודת מעבר).

64. בהקשר זה נעיר עוד, כי העותרת שלפנינו הינה עותרת "ציבורית". לעתירה לא צורף כל עותר "פרטי", וממילא, העותרת אינה מציגה כל מקרה של מי שנפגע בכל דרך שהיא (מלבד הדרישה לתשלום אגרה מעודכנת) נוכח שינוי התקנות. בנסיבות אלו, אין כל מקום לדבר על פגיעה חוקתית בלתי מידתית או בלתי סבירה, ככל שזוהי טענתה של העותרת.

ד. סיכום

65. נוכח האמור לעיל, אין כל עילה לעתירה, משנמצא כי התוספת לאגרה שנגבית היא בבחינת אגרה, ונקבעה משיקולים ענייניים ורלוונטיים.

66. בצד האמור, לא למותר להוסיף את הגישה השיפוטית המאופקת בה נוקט בית משפט נכבד זה לפיה "כאשר חקיקת משנה זוכה לאישור של ועדה מוועדות הכנסת, ינהג בית המשפט במשנה זהירות לפני שיפסול אותה" (ע"א 2313/98 **שר התעשייה והמסחר נ' מינקול בע"מ**, פ"ד נד(1) 673, 686 (כב' השופט אנגלרד)). גישה זו יפה גם לכאן, עת עוסקים אנו בתקנות שאושרו על ידי ועדת הכספים.

67. עמד על כך בית המשפט הנכבד זה פעמים רבות, וראו, בין היתר בג"ץ 4769/90 **זידאן נ' שר העבודה והרווחה** מז(2) 147, 172 (כב' השופט מצא):

זאת ועוד: זהירות מיוחדת ינהג בית המשפט קודם שיתערב בחקיקת משנה שזכתה לאישורה של ועדה מוועדות הכנסת. הטעם לכך הוא, שחקיקת משנה אשר נתאשרה כאמור יש שהיא נתפסת כ'חקיקה עקיפה מטעם הכנסת עצמה' ... כלל זה, המחייב אמת מידה של זהירות מיוחדת ביחס ליכולת ההתערבות בחקיקת משנה שאושרה על ידי ועדה מוועדות הכנסת, היה נר לרגלי בית המשפט גם בפרשיות נוספות ... משמעותו של כלל זה איננה, שבאישורה על ידי ועדה מוועדות הכנסת יש כדי לחסן חקיקת משנה, שהיא בלתי סבירה בעליל, מפני ביטול על ידי בית המשפט. אכן, בידי בית המשפט לפסול חקיקת משנה מחמת אי־סבירות, גם אם אושרה על ידי ועדה מוועדות הכנסת, אלא שבית המשפט לא ימהר לשלול מטעם זה את תקפה של חקיקת משנה כזאת... אלא כאמצעי אחרון במקרה קיצוני ביותר, שבו עלול להיגרם עוול בולט שאין לו תקנה בדרך אחרת, למשל, על ידי פרשנות מתאימה העוקפת את הצורך בפסילה' ...".

כן ראו: בג"ץ 5580/98 **סופר נ' שר העבודה והרווחה** – **מר אלי ישי**, פ"ד נד(4) 319, 325 - 326 (כב' השופט ט' שטרסברג כהן); בג"ץ 89/83 **לוי נ' יושב ראש ועדת הכספים של הכנסת**, פ"ד לח(2) 488, 495.

68. לאלה נוסף, את שנכתב לעיל, כי לאחרונה תוקנו התקנות בגדרי תיקון תשי"ע (בדרך של הוראת שעה) והופחת גובה התוספת לאגרה, בשיעור משמעותי. לעמדת המשיב, כלל האמור לעיל מביא למסקנה כי לא קמה עילה להתערב בהחלטה בעניין גובה התוספת לאגרה, עוד בשיעור הקודם. מקל וחומר, זוהי תמונת הדברים בעת הנוכחית לאחר תיקון תשי"ע. כל אלה מביאים לכך כי דינה של העתירה להידחות.

69. כללם של דברים, כי דין העתירה להידחות, תוך חיוב העותרת בשכ"ט כחוק.

תשובה זו נתמכת בתצהירה של גבי אסתר שרון, מנהלת תחום מרשם ודרכונים ברשות האוכלוסין ההגירה ומעברי הגבול.

היום, ז' אייר תשי"ע
21 אפריל 2010

אורי קידר
סגן בכיר לפרקליט המדינה

תצהיר

אני הח"מ, אלטמן ליון, ת.ז. 62047550 לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת, שאם לא אעשה כן אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כלהלן:

1. אני משמש בתפקיד מנהל מחסני מניל ודיסטריבוציה דניאל האולמברג
ניקאיה ומארי (מקל)
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בתגובה מטעם המשיב בתיק בג"ץ 2651/09.
3. העובדות האמורות בתגובה הן אמת למיטב ידיעתי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אישור

אני הח"מ, כינוי, אל (אויס), עו"ד, מאשר בזה כי ביום 21/4/10 הופיע בפני מאיר אלטמן ליון, המוכר לי אישית / שזיהיתיו לפי ת"ז מספר _____, ולאחר שהזהרתי כי עליו לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהירו.

רונה _____ עו"ד
מ"ג 18444

תש"ח

שר האוצר

מיא באדר ב' התשס"ח
18 במרץ 2008
המ. 192-2008

לכבוד

מר מאיר שטרית
שר הפנים

- 1. תקנות מרשם האוכלוסין (תיקון), התשס"ח-2008
- 2. תקנות השמות (תיקון), התשס"ח-2008
- 3. תקנות הדרכונים (תיקון), התשס"ח-2008

בתוקף סמכותי לפי סעיף 39 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, הריני לאשר את האגרות שבנדון, שאושרו במשיבת ועדת האגרות הבינבשרדית במס' 2 במרץ 2008.

בכבוד רב,

רוני בר-און
רוני בר-און

רח' קפלן 1 ירושלים 91030 ת.ד. 3100 טל': 02-5317200 02 פקס': 02-5695335

www.gov.il שער הממשלה

www.mof.gov.il מועצה ריכוזית

סיכום דיון

ישיבת ועדת האגרות הבינמשרדית

שנערכה ביום א' 2.3.08

השתתפו:

יו"ר ועדת האגרות	גבי פרידה ישראלי
נציגת מינהל הכנסות המדינה	גבי לפינר רבקה, רו"ח
נציגת משרד המשפטים	גבי אריאלה קלעי, עו"ד
נציג משרד התמ"ת	מר שבתאי לוי
נציג משרד הפנים	מר יעקב גנות
נציג משרד הפנים	מר אלי לוי
נציג משרד הפנים	מר דניאל סלומון, עו"ד
נציג משרד הפנים	גבי עירית וייסבלום, עו"ד
נציג משרד הפנים	מר עמוס ארבל
נציגת משרד המשפטים	גבי מיכל כהן עו"ד

כ"ח באדר א' התשס"ח

5 במרץ 2008

המ. 2008-188

אל:

עו"ד איילת גאדי

ממונה על נוסח החוק (חקיקת משנה)

משרד המשפטים מחלקת ייעוץ וחקיקה

צאלח א-דין 29

משרד המשפטים

ירושלים

הנדון: פרוטוקול ישיבת ועדת האגרות הבינמשרדית מיום 2.3.2008

מצ"ב פרוטוקול ישיבת ועדת האגרות הבינמשרדית, שנערכה ביום א' 2 במרץ 2008.

בברכה,

גבי שרה ונסו

מרכזת ועדת האגרות הבינמשרדית

העתק:

רו"ח פרידה ישראלי - הממונה על הכנסות המדינה (בפועל), משרד האוצר

רו"ח רבקה לפינר - סגנית בכירה לממונה על הכנסות המדינה, משרד האוצר

מר מאיר בינג - רכז ממשל ומנהל, משרד האוצר

מר אהוד אדירי - רפרנט תחבורה, משרד האוצר

מר אורי ישראלי - רכז תקשורת, משרד האוצר

מאיה לטר-וייס - עו"ד, משרד האוצר

גבי נטשה אפשטיין - רפרנטית פנים, משרד האוצר

מר שבתאי לוי - מנהל תחום מחירים, משרד המסחר והתעשייה

גבי אריאלה קלעי, ממונה בכירה על תחום חקיקה, משרד המשפטים

נציגי המשרדים המשתתפים

תעודת לידה ותעודת פטירה בעברית ובאנגלית – מוצע כי עבור שירות זה תיגבה אגרה גבוהה יותר מיתר השירותים של תיעוד ממרשם האוכלוסין כאמור לעיל, וזאת משום שהנפקת תיעוד זה מצריכה פעולה מורכבת יותר בשל התרגום המתבקש לאנגלית, יצויין כי המשרד אינו חייב על פי החוק במתן שירות כאמור. לפיכך מוצע כי האגרה תיקבע על סך של 50 ש"ח.

אישור על פרטי רישום לצורך נישואים – מדובר בתעודה חדשה שלא היתה קיימת עד היום וניתנת לישראלים ולזרים שאינם בעלי דתות מזכרות בארץ (יש שוני באגרות) המעוניינים להינשא בנישואין קונסולריים.

עפ"י איגרת משרד החוץ לקונסוליות הזרות בארץ, רק למי שמחזיק באישור הנ"ל לתקבל תעודת הנישואין הקונסולרית, והמצב האישי ישונה במרם ל"נשוי".

2. תקנות השמות (תיקון), התשס"ח - 2008

אגרה עבור שינוי שם - עד כה לא נקבעו אגרות לשירותים הניתנים לפי חוק השמות. במשרד הפנים סבורים כי אין הצדקה שלא לגבות אגרות בעד שירותים הקשורים בשינוי שמות מכוח חוק השמות, משום שזהו שירות ככל השירותים הניתנים ע"י המדינה בעד תשלום אגרה. לאחרונה מבחינים בגידול ניכר בבקשות לשינוי שמות ואף קורה לא אחת כי אותו אדם מבקש לשנות את שמו פעם אחר פעם מסיבות שונות.

ביצוע השירות כרוך בעבודה שהיקפה אינו מבוטל, ואינו פחות מהיקף העבודה הכרוך בהנפקת תעודת זהות במקום תעודה שאבדה (אשר בגינה האגרה היא 100 ש"ח), שכן יש לקבל בקשה, להוציא תיק אישי ולבצע בו השינוי, לתדפיס תעודת זהות חדשה, לתקן את השם בדרכון או להנפיק דרכון חדש, לשנות את השם ברשומת הילדים ובן הזוג ולהנפיק גם להם תעודות זהות חדשות.

לפיכך מוצע כי עבור שינוי שם לפי סעיפים 10, 13, רישא ו - 17 לחוק תיקבע אגרה בסך 100 ש"ח.

אגרה עבור הודעה בדבר שינוי שם בעקבות שינוי מצב אישי לפי סעיפים 6 ו-7 לחוק – עבור הודעה ראשונה לאחר שינוי מצב אישי כאמור בסעיפים 6 ו-7 לחוק מוצע לקבוע פטור באגרה, היות ואנו סבורים כי עבור שינוי מצב אישי הגורר אחריו שינוי שם משפחה אין להעמיס על האזרת תשלום אגרה, אך בעד כל הודעה נוספת עבור שינוי שם בעקבות מצב אישי שבגינו כבר נמסרה הודעה כאמור מוצע לגבות אגרה בסך 100 ש"ח כמו בעד שינוי שם כאמור לעיל.

מתן תיעוד בדבר שינוי שם או בחירת שם משפחה בעקבות שינוי מצב אישי – מוצע לקבוע פטור עבור מתן תיעוד ראשון לאחר שינוי שם או בחירת שם משפחה כאמור, אך עבור כל תעודה נוספת עבור אותו שינוי שם או בחירת שם משפחה מוצע לקבוע אגרה בסך 15 ש"ח. זאת בדומה להצעה בדבר קביעת אגרות עבור שירותי מידע ותיעוד ממרשם האוכלוסין.

3. תקנות הדרכונים (תיקון), התשס"ח-2008

1. **אגרה עבור דרכון ליחיד** – סך של 250 ש"ח, במקום 225 ש"ח כיום. לאגרה זו מוצע שיעור מופחת למשלמים באינטרנט ולאזרחים השולחים הבקשה בדואר (220 ש"ח), וכן הנחה נוספת למבצעים בחודשי החורף (נובמבר, דצמבר, ינואר ופברואר) – באינטרנט ובדואר 170 ש"ח. הנימוק לכך הוא, כי במצב הקיים, רוב המבקשים מגיעים ללשכות מני"א בקיץ לצורך הגשת בקשות לדרכונים ומסמכי נסיעה, דבר הגורם ללחץ רב בלשכות ולעיכוב בהנפקת הדרכונים. השינויים המוצעים (מחד העלאת שיעור אגרת הבסיס ומאידך קביעת שיעורים מופחתים כאמור לעיל) יהוו תמריץ לציבור המבקשים לפנות באמצעים שמפחיתים את הלחץ בלשכות (משלוח בדואר ותשלום באינטרנט) ובחודשי החורף שבהם לא מוטל על הלשכות עומס רב מבחינת הנפקת דרכונים ומסמכי נסיעה.
2. **אגרה עבור דרכון לקטין** – סך של 125 ש"ח במקום 75 ש"ח כיום. בדומה למנגנון האמור לעיל, גם לאגרה זו מוצע שיעור מופחת למשלמים באינטרנט או למשלוח בדואר – 110 ש"ח, וכן הנחה נוספת למבצעים בחודשי החורף (נובמבר, דצמבר, ינואר ופברואר) – 85 ש"ח.
3. **דרכון עם מספר עמודים כפול** – סך של 400 ש"ח במקום 330 ש"ח כיום. בדומה למנגנון האמור לעיל, לאגרה זו מוצע שיעור מופחת למשלמים באינטרנט ולאזרחים השולחים הבקשה בדואר (350 ש"ח), וכן הנחה נוספת למבצעים בחודשי החורף (נובמבר, דצמבר, ינואר ופברואר) באינטרנט ובדואר 270 ש"ח.
4. א. **אגרה עבור תעודת מעבר לזרים (לפי סעיף 2(ב)(1) לחוק)** – סך של 250 ש"ח במקום 225 ש"ח כיום. גם לאגרה זו מוצע שיעור מופחת למשלמים באינטרנט ולאזרחים השולחים הבקשה בדואר (220 ש"ח), וכן הנחה נוספת למבצעים בחודשי החורף (נובמבר, דצמבר, ינואר ופברואר) באינטרנט ולשולחים בדואר – 170 ש"ח. למעשה יש בכך השוואה לדרכון.
ב. **אגרה עבור תעודת מעבר חד-פעמית (לפי סעיף 2(ב)(1) לחוק)** – סך של 125 ש"ח במקום 75 ש"ח. מוצע שיעור מופחת למשלמים באינטרנט או שולחים בדואר – 110 ש"ח, ובעונת החורף – 85 ש"ח.
ג. **אגרה עבור תעודת מעבר במקום דרכון לאומי (לפי סעיף 2(ב)(2) לחוק)** – סך של 125 ש"ח במקום 75 ש"ח. גם לאגרה זו מוצע שיעור מופחת למשלמים באינטרנט ולמבקשים השולחים הבקשה בדואר (110 ש"ח), וכן הנחה למבצעים בחודשי החורף (נובמבר, דצמבר, ינואר ופברואר) – באינטרנט ולשולחים בדואר – 85 ש"ח. למעשה יש בכך השוואה לדרכון לקטין.

5. אגרה עבור תעודת מעבר לזרים עבור קטין – סך של 125 ש"ח במקום 75 ש"ח כיום (מוחצית מהסכום לבגיר – זוהי למעשה השוואת תעודת מעבר לקטין לדרכון לקטין). לאגרה זו מוצע שיעור מופחת למשלמים באינטרנט או לשולחים בדואר (110 ש"ח), וכן הנחה נוספת למשלמים באינטרנט או שולחים בדואר בתודשי החורף – 85 ש"ח.

א5. אגרה עבור הנפקת דרכון או תעודת מעבר לבגיר בתחנת גבול – תוספת של 750 ש"ח (מדובר בתשלום אגרה המתווסף לאגרה הבסיס בסך 250 ש"ח).

ב5. אגרה עבור הנפקת דרכון או תעודת מעבר לקטין בתחנת גבול – תוספת של 375 ש"ח (מדובר בתשלום אגרה המתווסף לאגרת הבסיס בסך 125 ש"ח).

הנפקת דרכון, מן הראוי שתיעשה מבעוד מועד בלשכת מנ"א. המשרד עושה כל מאמץ ליידע את האזרח כי עליו להדש את תוקף דרכונו. כאמור לעיל, המשרד מבקש לתת תמריצים באמצעות שיעורי אגרה מופחתים לאזרחים שיבצעו את הארכת התוקף והתשלום באמצעות הדואר והאינטרנט, ובמיוחד לאלו שיבקשו את השירות בעונת החורף. בהינתן כל זאת, אזרח אשר מסיבותיו שלו בוחר שלא לעשות זאת וממתין לחידוש תוקף הדרכון ברגע האחרון בתחנת הגבול, יש להטיל עליו אגרה בשיעור גבוה מהרגיל. יחד עם זאת, במקרה של קטין מוצעת אגרה בשיעור מוגדל, אך בשיעור קיצוני פחות מאשר במקרה של בגיר. יצויין, כי ההצעה לחיוב באגרה עבור בקשה לדרכון המונפקת בתחנת גבול – נמל יציאה או בניפוק מיוחד, נוסחה כתוספת של 750 ש"ח לאגרה הרגילה (דהיינו 1,000 ש"ח בסה"כ) על-מנת לאפשר ולפטור מהתוספת לאגרה במקרים חריגים ומיוחדים המצריכים טיסה דחופה לחו"ל, כדוגמת יציאה דחופה לטיפול רפואי בחו"ל, מוות או פציעה של קרוב משפחה בחו"ל.

פרט 6 לתוספת כנוסחה התקף כיום בוטל משום שבשנים האחרונות לא ניתן שירות כזה (דרכון או תעודת מעבר קבוצתיים).

פריטים 7-9 בתוספת – ללא שינוי.

10. אגרה עבור מסמך נסיעה לבגיר שניתן במקום מסמך נסיעה שאבד, נגנב או הושחת סך של 750 ש"ח במקום 225 ש"ח כיום (מדובר בתשלום אגרה המתווסף לאגרת הבסיס בסך 250 ש"ח), וכאשר מדובר במסמך קודם שהיה תעודת מעבר לפי סעיף 2(ב) לחוק – תוספת של 375 ש"ח.

11. אגרה עבור מסמך נסיעה לקטין שניתן במקום מסמך נסיעה שאבד, נגנב או הושחת סך של 375 ש"ח במקום 225 ש"ח כיום (מדובר בתשלום אגרה המתווסף לאגרת הבסיס בסך 125 ש"ח).

הסיבה להעלאת שיעור האגרה במקרים של אבדן מסמך נסיעה כמוצע לעיל, היא ריבוי ניכר של מקרי אבדן הדרכון בד בבד עם התרחבות התופעה של מכירת דרכונים ישראלים בהו"ל, המביאה לעלייה בזיוף הדרכונים הישראליים. כך גובר החשש מפני ההשלכות האפשריות, כמו למשל החשש מכך כי מדינות זרות ידרשו בעתיד מבעלי דרכון ישראלי לתצטייד בוויזה מראש ולא להסתפק בדרכון הישראלי. לפיכך המגמה היא להחמיר עם מאבדי הדרכונים ולחייבם בתוספת גבוהה יותר בגין הנפקת דרכון חדש.

בבקשה הראשונה של משרד הפנים היתה הנחה שיועדה למי שמשלם דרך האינטרנט, בנפרד ממי ששולח את הבקשה בדואר, ובאגרה בסכום נמוך יותר. מכיוון שהאוכלוסיה שהאינטרנט אינו נגיש לה מזהה עם האוכלוסיה החלשה, ומכיוון שהאוכלוסיה לה יש נגישות לאינטרנט תעדיף לחסוך זמן ע"י השימוש באינטרנט, הרי שוועדת האגרות ראתה לנכון לא לתת הנחה נוספת למי שמשלם דרך האינטרנט, אלא לקבוע אגרה באותו סכום (בין שני הסכומים המקוריים) למי ששולח בדואר ולמי שמשלם באינטרנט. משרד הפנים עדכן את הבקשות בהתאם.

אושר על ידי אגף תקציבים.

החלטה

ועדת האגרות אישרה את התיקונים המוצעים.

1
2/EN

נוסח לא מתוקן

הכנסת השבע-עשרה
מושב רביעי

פרוטוקול
מישיבת ועדת הכספים
יום שני, כ"ח בתשרי תשס"ט, 27 באוקטובר 2008, שעה 12:10

סדר היום:

1. תקנות הדרבונים (תיקון), התשס"ח-2008

2. תקנות השמות (תיקון), התשס"ח-2008

נכחו:

חברי הוועדה:

אבישי ברורמן – היו"ר
יצחק בן-ישראל
שי הרמש
ראובן ריבלין

מזמנים:

עו"ד דניאל סולומון – סגן בכיר ליועץ המשפטי, משרד הפנים
עמוס ארבל – מנהל אגף מרשם ומעמד, משרד הפנים
עו"ד עירית רוזנבלום – משרד הפנים

מנהל הוועדה:

טמיר כהן

יועץ משפטי:

מירב תורגמן

קצרנית:

הילה לוי

1. תקנות הדרכונים (תיקון), התשס"ח-2008

2. תקנות השמות (תיקון), התשס"ח-2008

היו"ר אבישי ברורמן:

אנחנו עוברים לנושא הבא על סדר היום: תקנות השמות (תיקון), התשס"ח-2008 וכן תקנות השמות (תיקון), התשס"ח-2008.

ראובן ריבלין:

נדמה לי שבעניין התקנות שנמצאות בפנינו אין שום בעיה.

היו"ר אבישי ברורמן:

בכל זאת נשמע את הדוברים ואז נצביע. חבר הכנסת בן-ישראל, אני מבקש שתחליף אותי לכמה דקות.

עמוס ארבל:

ברשותכם, אני אתייחס במספר מילים לעקרונות שבעקבותיהם אנחנו מבקשים לבצע את השינוי. הסוגיה הראשונה היא הקלות והזילות הבלתי נסבלת בכמות ובהיקפים של הגשת הבקשות הן לגבי שינוי השמות, הן לגבי התיעוד הנוסף בכלל וגם לגבי דרכונים. זה יוצר זילות במסמך עצמו והמצב היום הוא שאין היום הגבלה, אדם יכול לבקש מסמך או תעודה כלשהי, אחרי שבוע הוא מבקש עוד אחת ועוד אחת. ברגע שזה בחינם, זה המצב.

ראובן ריבלין:

הבעיה ברורה. מה אתם מבקשים בתקנות?

טמיר כהן:

הם מבקשים שזה יעלה כסף.

עמוס ארבל:

אגרה סבירה.

מירב תורג'מן:

קבעתם תחילה של שלושים ימים מיום הפרסום וכדי שזה יהיה ברור וודאי אולי אפשר לקבוע את זה ל-1 בינואר 2009.

ראובן ריבלין:

לי אין בעיה, זה לא תאריך מקודש.

עמוס ארבל:

חידוש נוסף הוא מתן הנחות לאותן בקשות שאפשר להגיש באינטרנט או בדואר ולא להגיע ללשכה.

מ"מ היו"ר יצחק בן-ישראל:

בשינויים שהוצגו אנחנו נצביע על תקנות הדרכונים.

הצבעה

בעד הבקשה – פה אחד
נגד – אין
נמנעים – אין
הבקשה לשינוי התקנות נתקבלה.

מ"מ היו"ר יצחק בן-ישראל:

הבקשה לשינוי התקנות אושרה. אנהנו עוברים להצבעה על הבקשה לשינוי תקנות השמות.

הצבעה

בעד הבקשה – פה אחד
נגד – אין
נמנעים – אין
הבקשה לשינוי התקנות נתקבלה.

מ"מ היו"ר יצחק בן-ישראל:

הבקשה לשינוי התקנות אושרה. תודה רבה לכולם, הישיבה נעולה.

הישיבה נעולה בשעה 12:20

לש
ל

רשומות

קובץ התקנות

25 במרס 2010

6882

י' בניסן התש"ע

עמוד

992	תקנות חובת המכרזים (תיקון) (תיקון), התש"ע-2010
992	תקנות הדרכונים (הוראת שעה) (מס' 2), התש"ע-2010
993	תקנות הרוקחים (פטור מסימון תמרוק), התש"ע-2010
993	תקנות רופאי השיניים (מרפאות של תאגידים) (תיקון), התש"ע-2010
993	צו הפיקוח על יצוא ביטחוני (ציוד דר"שימושי מפוקח) (תיקון), התש"ע-2010
994	הודעת עובדים זרים (אגרת בקשה ואגרה שנתית), התש"ע-2010
994	הודעת פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחיר שירותי תדלוק למטוסים כנמל התעופה בן גוריון), התש"ע-2010

תקנות חובת המכרזים (תיקון) (תיקון), התש"ע-2010

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 4 ו-7 לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

- תיקון תקנה 44
1. בתקנה 44(ב1) לתקנות חובת המכרזים (תיקון), התשס"ט-2009¹ (להלן – התקנות העיקריות), אחרי "כנוסחן בתקנה 23 לתקנות אלה" יבוא "ביום כ"ד בטבת התשע"א (31 בדצמבר 2010)".
- תיקון תקנה 45
2. בתקנה 45(ב) לתקנות העיקריות, המילים "מינהל מקרקעי ישראל, ועל" – יימחקו.
- תיקון תקנה 47
3. בתקנה 47 לתקנות העיקריות –
- (1) בתקנת משנה (ג), במקום "לתקופה של שנה מיום פרסומן של תקנות אלה" יבוא "עד ליום כ"ד בטבת התשע"א (31 בדצמבר 2010)";
- (2) בתקנת משנה (ד) –
- (א) בפסקה (1), במקום "לתקופה של שנה מיום פרסומן של תקנות אלה" יבוא "עד ליום כ"ד בטבת התשע"א (31 בדצמבר 2010)";
- (ב) בפסקה (2), במקום "בתוך תקופה של שנה מיום פרסומן של תקנות אלה" יבוא "עד ליום כ"ד בטבת התשע"א (31 בדצמבר 2010)".
- תחילה
4. תחילתן של תקנות 1 ו-3 יהיה מיום כ"ה בשבט התש"ע (9 בפברואר 2010).
כ"א באדר התש"ע (7 במרס 2010)
- יובל שטייניץ (חמ 2385-3)
שר האוצר
- ¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114; התשס"ו, עמ' 356.
² ק"ת התשס"ט, עמ' 442.

תקנות הדרכונים (הוראת שעה) (מס' 2), התש"ע-2010

בתוקף סמכותי לפי סעיף 10 לחוק הדרכונים, התשי"ב-1952, באישור שר האוצר לפי סעיף 39 לבחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת לפי סעיף 1(ב) לחוק-יסוד: משק המדינה², אני מתקין תקנות אלה:

- תיקון התוספת
1. בתוספת לתקנות הדרכונים, התש"ס-1980 –
- (1) בפרט 10 –
- (א) בפסקה (א), במקום "תוספת של 750" יבוא "תוספת של 400";
- (ב) בפסקה (ב), במקום "תוספת של 375" יבוא "תוספת של 200";
- (2) בפרט 11(א) ו-(ב), במקום "תוספת של 375" יבוא "תוספת של 200".
- תוקף
2. תקנות אלה יעמדו בתוקפן עד יום ה' בטבת התשע"ב (31 בדצמבר 2011).
ב' בניסן התש"ע (17 במרס 2010)
- אליהו ישי (חמ 692-3)
שר הפנים
- ¹ ס"ח התשי"ב, עמ' 260.
² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; התשנ"א, עמ' 130.
³ ס"ח התשל"ה, עמ' 206; התשמ"ב, עמ' 107.
⁴ ק"ת התש"ס, עמ' 1510; התשס"ח, עמ' 502; התשס"ט, עמ' 247 ועמ' 483; התש"ע, עמ' 642.

4
~~אמן~~

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 1 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

נוהל הטיפול בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שאבד / נגנב / הושחת

כללי

1. דרכון / תעודת מעבר במקום דרכון / תעודת מעבר שאבד/ה או נגנב/ה

- 1.1 סעיף 6(א) לחוק הדרכונים קובע:
"אדם שאיבד דרכון או תעודת מעבר או שנגנב ממנו מסמך נסיעה ימסור הצהרה בכתב על כך, תוך זמן סביר מהיום שנודעה לו עובדת האבדה או הגניבה ללשכה למינהל אוכלוסין, אם אירע הדבר מחוץ לישראל, ימסור את ההצהרה לנציגות הדיפלומטית או הקונסולרית של ישראל הקרובה למקום האירוע."
1.2 בסעיף (ב) נקבע:
"מסמך הנסיעה שבעליו מסר הצהרה כאמור בסעיף קטן (א) יהא בטל עם הוצאת מסמך נסיעה לבעליו".
1.3 בפועל, מסמך נסיעה שהוצהר כאבוד / גנב, בטל מעת קבלת ההצהרה.

2. מסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שהושחת

- 2.1 אדם המבקש מסמך נסיעה חדש במקום מסמך נסיעה קודם שנקרע, או שהרישום בו שונה, על ידי מי שאינו מוסמך לכך, או הוכתם או כובס, נפגם וכדומה.
 - 2.2 אדם המודיע שמסמך הנסיעה הושמד בנסיבות שאינן תלויות בו ואין בידו דבר ממנו.
3. תוספת לאגרה בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שאבד / נגנב / הושחת.
עפ"י תקנה 7 לתקנות הדרכונים, נקבע כי הגשת בקשה לדרכון / תעודת מעבר במקום דרכון / תעודת מעבר שאבדו, נגנבו או הושחתו כרוכה בתשלום תוספת לאגרה הרגילה.

4. מתן דרכון במקום דרכון שאבד, נגנב או הושחת

- 4.1 אזרח שאיבד או נגנב ממנו 2 דרכונים ומעלה בפרק זמן של 10 שנים, או השחית 3 דרכונים בתקופה של 10 שנים (הכוונה גם לאובדן/גניבה ושני השחתות או שני השחתות ואובדן/גניבה אחת), יקבל תעודת מעבר במקום דרכון לאומי לתקופה של שנה, ובתום השנה יישקל מחדש מתן דרכון.
- 4.2 אזרח שאיבד דרכונו בחו"ל יקבל תעודת מעבר לשיבה לישראל או תעודת מעבר במקום דרכון לאומי, בהתאם לנסיבות.

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 2 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

5. נסיבות של כוח עליון

- 5.1 אדם הטוען שמסמך הנסיעה שהיה ברשותו נלקח ממנו או הושמד או הושחת או נעלם בנסיבות של כוח עליון, שלא הייתה לו שליטה עליהן, כגון: שריפת בית, התפוצצות מבנה מגורים, פעולות איבה, שיטפונות, אסונות טבע, רעידת אדמה, תאונת דרכים, תאונת מטוס, תאונת שיט וכו', ולא הייתה בידו אפשרות למנען.
- 5.2 מגיש הבקשה יידרש להמציא ראיות המפרטות את הנסיבות הנ"ל כבסיס לבקשתו לפטור אותו מתשלום האגרה, בנוסף לטופס בקשה לדרון והצהרה בכתב על כך.
- 5.3 האמור מתייחס למקרים שאירעו בישראל או בחו"ל כאחד.

א. מטרת הנהל

- א.1 לקבוע את השיטה לטיפול בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שאבד או נגנב.
- א.2 לקבוע את השיטה לטיפול בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שאבד בדואר.
- א.3 לקבוע את השיטה לטיפול בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שאבד בלשכה.
- א.4 לקבוע את השיטה לטיפול בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שהושחת.
- א.5 לקבוע את השיטה לטיפול בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך שנפגם שלא באשמת בעליו.
- א.6 לקבוע את השיטה לטיפול בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך שהתצלום בו דהה או התעוות.
- א.7 לקבוע מהם המקרים בהם ניתן לפטור מתשלום את התוספת לאגרה.
- א.8 לקבוע את השיטה לניהול מעקב אחר דרכונים שנשלחו בדואר, לא נדרשו וחזרו בדואר ללשכה.

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 3 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

ב. תנאים ודרישות

על מגיש הבקשה לקיים את התנאים הבאים:

1. נוכחות אישית חובה של המבקש בלשכת האם שבאזור מגורי המבקש.
 - ב.1.1 בקשה לקטין, חובת נוכחות אישית של הקטין וההורה כמפורט בנוהל בקשה לדרכון / תעודת מעבר לקטין מספר 3.2.0002
2. ב. מילוי טופס בקשה לדרכון (דר/1) על-ידי המבקש כראוי ובשלמות.
3. ב. מילוי טופס הצהרה על אבדן / גניבה / השחתה של מסמך נסיעה (דר/3).
4. ב. התחייבות לשמירה על מסמך נסיעה חדש (דר/55) (כיום הודפס על טופס ההצהרה על אובדן מסמך נסיעה (דר/3), החל מאובדן/גניבה/השחתה ראשונה.
5. ב. מסירת 2 תמונות, צבעוניות, עדכניות, חזותיות, חדשות וזהות בגודל 45 x 35 מ"מ.
6. ב. הצגת תעודת זהות לצורך זיהוי מגיש הבקשה ובדיקת פרטי הרישום בתעודת הזהות מול קובץ המרשם.
7. ב. בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שהושחת / נפגם, חובה לצרף את הדרכון שהושחת / נפגם.
8. ב. הצגת מסמך נסיעה זר לצורך רישום תעתיק השמות בלועזית, במידה יש.
9. ב. כאשר מדובר בעולה הנמצא בארץ פחות מחמש שנים, יש לפעול בהתאם לנוהל הטיפול בעולים הנמצאים בארץ פחות מחמש שנים מספר 3.3.0001
10. ב. המצאת ראיות על נסיבות אבדן / אבדן בדואר / גניבה / פריצה / השחתה.
 - ב.10.1. בנסיבות של פריצה לבית יש להמציא אישור מהמשטרה בו מפורט כי נגנב מסמך הנסיעה (או מספר מסמכי נסיעה ועל-שם מי)
 - ב.10.2. צריך להיות סמוך לשעת הפריצה ועד 24 שעות ממועד זה, (בימי שישי וערבי חג עד 48 שעות ממועד הפריצה).
 - ב.10.3. בנסיבות של פריצה לסוכנות נסיעות חובה לקבל, אישור המשטרה, אישור כי הדרכונים נשמרו בכספת, ואישור מהחברה המבטחת את הסוכנות.
11. ב. המצאת אישורים וראיות נוספות במידת הצורך ובהתאם לנסיבות המקרה.
12. ב. תשלום אגרה - השירות כרוך בתשלום אגרה והתוספת לאגרה, כפי שמפורט בלוח אגרות. תשלום אגרה עבור קטין, השירות כרוך בתשלום אגרה בגין דרכון לקטין והתוספת לאגרה.

מספר נוהל	3.4.0002	משרד הפנים - מינהל אוכלוסין
-----------	----------	-----------------------------

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 4 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

ג. הליך הטיפול

- 1.ג פקיד קבלת קהל המקבל את הבקשה יבדוק את הפרטים בטופס הבקשה לדרכון והמסמכים המצורפים לבקשה, ויודא שהמבקש ממלא אחר כל התנאים.
 - 1.1.ג במקרה וחלפו 10 שנים מיום שנופק הדרכון שהוצהר שאבד / נגנב / הושחת יש למלא הצהרה על אובדן / גניבה / השחתה ולנפק דרכון רגיל ללא תשלום התוספת לאגרה.
 - 1.2.ג בכל מקרה שטרם חלפו 10 שנים מיום שנופק הדרכון שהוצהר שאבד / נגנב / הושחת יש לפעול עפ"י המפורט בהמשך.
 - 2.ג יש לפעול בהתאם לנוהל בדיקה ואישור בקשה למסמך נסיעה דרכון / תעודת מעבר מספר 3.2.0001.
 - 3.ג במקרה של אובדן / גניבה / השחתה המבקש יסביר בכתב בטופס תצהיר על אובדן / גניבה / השחתה של דרכון / תעודת מעבר (דר/3), את הנסיבות לאובדן / גניבה או השחתת הדרכון הקודם, ויחתום על התחייבות לשמירה על הדרכון החדש, על כל המשתמע מכך.
- 4.ג תוספת אגרה בעד דרכון שאבד נגנב או הושחת

על בקשה לדרכון במקום דרכון שאבד, נגנב או הושחת גובים את ה"תוספת" הקבועה בתקנה מספר 7 בתקנות הדרכונים.
- 5.ג פטור מתשלום "תוספת" לאגרה.
 - 5.1.ג במקרים שהמבקש טוען שהמסמך הקודם שונה בתום לב או נגנב או אבד או הושחת בנסיבות שלא הייתה רשלנות בשמירת מסמך הנסיעה, הפקיד עביר את הבקשה למנהל הלשכה או לסגנו להחלטה האם לגבות או שניתן לפטור את התוספת לאגרה.
 - 5.2.ג המבקש יסביר בכתב במכתב נפרד את הנסיבות, לפיהן לא הייתה רשלנות בשמירת מסמך הנסיעה וימציא סימוכין וראיות לכך.
 - 5.3.ג אם הדרכון נגנב בעת פריצה לבית או שהושמד / הושחת כתוצאה משריפה בבית או בנסיבות דומות, יידרש המבקש להמציא אישור מן המשטרה או מחברת הביטוח על הפריצה / השריפה, כפי שיפורט בסעיף 8.ג.

מספר נוהל	3.4.0002	משרד הפנים - מינהל אוכלוסין
-----------	----------	-----------------------------

מספר הנהל: 3.4.0002
דף 5 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

6.ג בדיקת הבקשה לדרכון / תעודת מעבר במקום דרכון / ת"מ שאבד / נגנב

6.1.ג מנהל הלשכה או הפקיד המוסמך לכך יבדוק את הבקשה וההודעה במגע לאובדן / גניבת מסמך הנסיעה.

6.2.ג יזהיר את המבקש כי עליו לומר את האמת, אחרת הוא צפוי לעונשים שבסעיף 8 לחוק הדרכונים, זידיע לו שהגשת בקשה למסמך נסיעה חדש כרוכה בתשלום אגרה לדרכון ו"התוספת" לאגרה.

7.ג מתן הדרכה למבקש

מנהל הלשכה או הפקיד מקבל הבקשה יציע למבקש לערוך בירור נוסף ומחודש למציאת הדרכון / תעודת מעבר, בטרם תוגש הבקשה, מאחר והאגרה לדרכון והתוספת לאגרה הנגבות ממנו בעד הגשת הבקשה, לא יוחזרו לו, אף אם ימצא מאוחר יותר את מסמך הנסיעה שלו.

8.ג מתי ניתן לפטור מתשלום התוספת לאגרה.

במקרים בהם השתכנע מנהל הלשכה או סגנו כי למבקש כי לא הייתה התרשלות מצידו בשמירה על הדרכון וגניבת הדרכון היו בנסיבות שלא בשליטתו, והמבקש צירף אישורים והאחות לנסיבות, במקרים אלה בסמכות מנהל הלשכה או סגנו לפטור אותו מתשלום התוספת לאגרה.

להלן מקרים / אירועים שכיחים בהם ניתן לפטור מתשלום התוספת לאגרה.

8.1.ג פריצה לבית,

8.1.1.ג על המבקש להמציא אישור מהמשטרה כי הייתה פריצה לביתו, ובו נרשם כי בין המסמכים והחפצים שנגנבו רשום במפורש כי נגנבו גם דרכונים, יש לבדוק כי הכתובת הרשומה בדו"ח המשטרה ששם אירעה הפריצה זהה למען הרשום של המבקש בקובץ המרשם, וכי אישור המשטרה ניתן בסמוך למועד הפריצה כלהלן: בימים רגילים - תוך 24 שעות, בימי שישי, ערבי חג וכד' עד ל- 48 שעות ממועד הפריצה.

8.1.2.ג בעת קבלת אישור כזה מהמבקש יש לדרוש ממנו להצהיר על גניבת כל הדרכונים הרשומים באישור המשטרה ולעדכן במערכת אביב גורל הדרכונים "נגנב" על-מנת למנוע את השימוש בהם לרעה.

משרד הפנים - מינהל אוכלוסין	מספר נוהל	3.4.0002
-----------------------------	-----------	----------

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 6 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

8.1.3.ג במקרים שבאישור המקורי שניתן בסמוך לפריצה לא נרשם כי נגנבו דרכונים, או שהוספה בתאריך מאוחר יותר להנפקת האישור הערה בכתב יד על גביבת דרכונים, או שהאישור ניתן במועד שאינו בהתאם למפורט בסעיף 8.1.1.ג במקרים אלה אין לפטור מהתוספת לאגרה.

8.2.ג פריצה למשרד או לסוכנות נסיעות.

במקרה שדרכון היה שמור במשרדו של המבקש או בסוכנות נסיעות שבהם קיימת כספת, חובה על המבקש לצרף אישור על הפריצה לאחר שחוקר היה במקום ובדק את נסיבות הפריצה ודיווח במפורש כי הכספת נפרצה ונגנבו ממנה גם דרכונים, וכן אישור מהחברה המבטחת.

8.3.ג נסיבות של כוח עליון.

במקרים של נסיבות של כוח עליון, כגון: שריפת בית, התפוצצות מבנה מגורים, פעולות איבה, שיטפונות, אסונות טבע, רעידת אדמה, תאונת דרכים, תאונת מטוס, תאונת שיט וכו', על המבקש להמציא אישור מגורם מוסמך לנסיבות אלו, כגון במקרה של שריפה אישור ממכבי אש ומחברת הביטוח, במקרה של שיטפון ימציא אישור מהעיריה / מועצה מקומית וממס רכוש, ובמקרה של פעולות איבה / מלחמה ימציא אישור ממס רכוש.

8.4.ג גניבת דרכון מתיק או ממכונת.

אין לפטור מתשלום התוספת לאגרה במקרים של גניבת דרכון מתיק או ממכונת או בכל מקרה נוסף בהם בעל הדרכון התרשל בשמירה עליו.

9.ג ערעור על החלטת מנהל הלשכה

במקרה ומנהל הלשכה או סגנו החליטו שאין לפטור את המבקש מתשלום התוספת לאגרה, והמבקש מערער על החלטה זו, יעביר מנהל הלשכה את הבקשה להחלטת ממונה מרשם ודרכונים בצירוף מכתב מנומק של המבקש, אישורים ומסמכים התומכים בבקשה, וכן התרשמות מנהל הלשכה והסיבה לאי מתן הפטור. הפקיד יעדכן את גיליון הרישום במתשב בנסיבות המקרה.

10.ג אישור הבקשה

במידה ושוכנע מנהל הלשכה או סגנו כי מדובר במקרה כן ואמיתי של אבדן / גניבה של מסמך נסיעה, יאשר את הבקשה ויפטור אותו מתשלום התוספת לאגרה.

מספר נוהל	3.4.0002	משרד הפנים - מינהל אוכלוסין
-----------	----------	-----------------------------

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 7 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגב / הושחת	קוד נושא: 4

11.ג תקופת תוקפו של מסמך הנסיעה (במקום אובדן / גניבה) והאסמכתאות

11.1.ג מסמך נסיעה, לאחר אובדן / גניבה ראשונה, יינתן בתוקף מלא (דרכון לבגיר ל-10 שנים, דרכון לקטין ל-5 שנים ותעודת מעבר ל-2 שנתיים) תוך ציון אסמכתא 60 ורישום גורל דרכון קודם בעמוד 6 בדרכון, ולאחר שהמבקש התם על התחייבות לשמירת הדרכון החדש.

11.2.ג לאחר אובדן / גניבה שני תינתן תמבד"ל בתוקף לשנה אחת בלבד תוך ציון אסמכתא 60 ורישום גורל דרכון קודם בעמוד 5 בתמבד"ל. יש להודיע למבקש כי בתום שנה מיום קבלת התמבד"ל יוכל להגיש בקשה לדרכון, בקשה זו תאושר למעט מקרים חריגים וקיצוניים וולאחר שהמבקש יחתום על התחייבות לשמירת מסמך נסיעה החדש.

11.3.ג לאחר השחתה שלישית של דרכון (או אובדן/גניבה ו-2 השחתות או 2 השחתות ואובדן/גניבה אחת), תינתן תמבד"ל בתוקף לשנה תוך ציון אסמכתא 60 ורישום גורל דרכון קודם בעמוד 5 בתעודת המעבר, על המבקש לחתום על התחייבות לשמירת מסמך נסיעה החדש. ניתן להודיע למבקש כי בתום השנה יוכל להגיש בקשה לדרכון, בקשה זו תאושר למעט מקרים חריגים וקיצוניים.

11.4.ג אם המבקש מערער על החלטת הלשכה למתן תמבד"ל, המבקש ידרש למסור מכתב מנומק בו יפרט את הסיבות לערעור ולצרף אישורים ומסמכים התומכים בטענתו, מנהל הלשכה רשאי עפ"י שיקול דעתו, ולאחר שהשתכנע כי הבקשה אמינה לאשר דרכון במקום תעודת מעבר, יש לרשום בגיליון הרישום של המבקש את נסיבות המקרה ואת ההחלטה.

11.5.ג החליט מנהל הלשכה שאין מקום לנפק דרכון, רשאי המבקש למסור מכתב מנומק בו יפרט את הסיבות לערעור ולצרף אישורים ומסמכים התומכים בטענתו לממונה מרשם ודרכונים למתן החלטה. יש לרשום בגיליון הרישום של המבקש את נסיבות המקרה ואת ההחלטה.

11.6.ג בדרכון / תעודת מעבר החדש תוטבע החותמת בדבר אבדן / גניבת מסמך נסיעה קודם, וציון מס' המסמך, ראה נספח חותמות בנוהל מספר 3.1.0001.

משרד הפנים - מינהל אוכלוסין	מספר נוהל	3.4.0002
-----------------------------	-----------	----------

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 8 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

12.ג רישום האסמכתאות שהיו רשומות בדרכון / תעודת מעבר הקודם

בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה קודם שאבד או נגנב ובו רשום/ים אסמכתאות/ות, הערות או הגבלות אחרות, יבדוק מי שהוסמך לאשר את הבקשה את הסיבה לרישום האסמכתאות/ההגבלות בדרכון המושחת. במקרים הריגים יחליט מנהל הלשכה אם להעביר את האסמכתא / הגבלה למסמך הנסיעה החדש בהתאם לנסיבות.

13.ג הנפקת דרכון או תעודת מעבר

13.1.ג במקרה של אובדן / גניבה ראשון יונפק הדרכון החדש / תעודת המעבר החדשה בלשכת האם של המבקש, בתוך פרק הזמן המקובל לקבלת השירות. אין צורך להמתין 14 יום עד למשלוח/מסירת הדרכון החדש. **אולם יש לוודא כי מגיש הבקשה שייך ללשכה בה מוגשת הבקשה**

13.2.ג במקרה של אובדן / גניבה שני תונפק תעודת מעבר במקום דרכון לאומי לאחר בדיקת ועיון בתיק האישי של המבקש בלשכת האם של המבקש.

13.3.ג במקרה השחתה שלישית ומעלה (או אובדן/גניבה ושתי השחתות או שתי השחתות ואובדן/גניבה אחד), תונפק תעודת מעבר במקום דרכון לאומי לאחר בדיקה ולאחר זיהוי המבקש עפ"י תיק אישי בלשכת האם של המבקש.

את התמבד"ל (לפי סעיפים 13.2.ג ו-13.3.ג) ניתן לנפק:

13.3.1.ג לאחר 14 יום מיום הגשת הבקשה על מנת לאפשר למבקש לערער על החלטה זו.

13.3.2.ג אם אין בכוונת המבקש לערער על החלטה לקבל תמבד"ל, ניתן לנפק את התעודה תוך הזמן המקובל לקבלת השירות בלשכה, ללא המתנה של 14 יום.

13.4.ג בכל מקרה של אבדן / גניבת / השחתת דרכון שהוחלט שלא הייתה התרשלות בשמירה עליו, והמבקש פטור מתשלום תוספת לאגרה, יש לנפק דרכון חדש בתוקף מלא. יש לציין בגיליון רישום במערכת אביב: "ניתן דרכון לאחר אובדן / גניבה / השחתה, ללא תשלום תוספת לאגרה, בתוקף מלא, ולא להחשיבו במניין הדרכונים האבודים / גנובים / מושחתים שפורט לעיל, .

משרד הפנים - מינהל אוכלוסין	מספר נוהל	3.4.0002
-----------------------------	-----------	----------

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 9 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגב / הושחת	קוד נושא: 4

ג.14 נוהל הטיפול באדם שאיבד את דרכו בחו"ל.

ג.14.1 אזרח ישראלי שאיבד / נגב לו דרכון ישראלי בחו"ל יקבל תעודת מעבר במקום דרכון לאומי או תעודת מעבר חד פעמית לשיבה לישראל.

ג.14.2 אם המבקש מערער על החלטת נציגות ישראל בחו"ל למתן תמבד"ל או תמח"פ במקום דרכון לאומי, ידרש המבקש למסור מכתב מנומק בו יפרט את הסיבות לערעור ויצרף אישורים ומסמכים התומכים בבקשתו. והנספחים מכתב מנומק של המבקש, פירוט הסיבות לערעור ויצרף אישורים ומסמכים התומכים בבקשתו. הנציג הישראלי בחו"ל (הקונסול) ירשום את התרשמותו וישלח את הבקשה והנספחים לממונה מרשם ודרכונים להחלטה.

ג.14.3 אזרח שקיבל בחו"ל תעודת מעבר במקום דרכון לאומי או תמח"פ לשיבה לישראל בלבד עם האסמכתא 60 או 71 וכעת הוא פונה ומבקש דרכון. יש לבדוק את הסיבה להגבלת התמבד"ל או התמח"פ לשיבה לישראל (בעיון ברישום בתעודה או בהברקת מכתב לנציגות בו הונפק מסמך הנסיעה לבירור הנסיבות), ובמידה והוחלט לאשר למבקש דרכון, ינופק לו דרכון בתוקף בהתאם למפורט בסעיף ג.11 בטהל זה.

ג.15 נוהל הטיפול בדרכון שהוצהר כאבוד ונמצא

ג.15.1 אדם שנופק לו דרכון עם האסמכתא 60 וכעת הוא פונה ומודיע כי מצא את דרכו האבוד, יש להודיע לו שעליו להחזיר את הדרכון האבוד שמצא יחד עם הדרכון החדש שהונפק לו, לעיון הפקיד המוסמך לכך בלשכה.

ג.15.2 הפקיד יבדוק האם נעשה בדרכון זה שימוש לרעה, יודא שהדרכון אינו מושחת, ובעל הדרכון לא השתמש במקביל בשני מסמכי נסיעה, הפקיד יבדוק גם את חותמות הכניסה והיציאה בדרכון.

ג.15.3 במידה ונמצא כי נעשה שימוש לרעה בדרכון שהוצהר כאבוד / נגב וניתנה הצהרה כוזבת בדבר האבדן / הגניבה, מנהל הלשכה יגיש תלונה בצורת "תעודת עובד ציבור" למשטרת ישראל לטיפול. ויעכב הארכת תוקף הדרכון הנוכחי עד לקבלת מענה מהמשטרה. יש לעדכן את גיליון הרישום בנסיבות המקרה.

משרד הפנים - מינהל אוכלוסין	מספר נוהל	3.4.0002
-----------------------------	-----------	----------

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 10 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

15.4.ג במידה ונמצא כי לא נעשה שימוש לרעה בדרכון/תעודות מעבר, הפקיד יבטל את הדרכון האבוד שנמצא ויחזיר אותו למבקש.

15.5.ג הפקיד יעדכן בקובץ הדרכונים במערכת אביב את גורל מסמך זה: בוטל הזחזה. יאריך את תוקף הדרכון הנטחף לתוקף המלא.

15.6.ג במידה ובעל הדרכון מבקש להחזיר לו את הדרכון שהוצהר כאבוד / גנוב לשימוש שוטף ולבטל את הדרכון החדש, אין לאשר את בקשתו.

15.7.ג הפקיד יסביר למבקש, שעל פי סעיף 6(א) לחוק הדרכונים, מסמך נסיעה, שבעליו מסר הצהרה על אובדנו, בטל עם הוצאת מסמך הנסיעה החדש. והוא התחייב בעת הגשת הבקשה שידוע לו כי במידה וימצא אותו לא יוכל להשתמש בו והוא מתחייב להחזירו מיד לאחר שיימצא. בנוסף לכך הדרכון הוכלל ברשימת ביקורת הגבולות (מרושב"ג) וחובה עליו למסור אותו לביטול. לאחר הביטול ניתן להחזיר לו אם יש בדרכון אשרות כניסה תקפות למדינות אחרות.

16.ג מקרים שיועברו לממונה מרשם ודרכונים במטה

16.1.ג אם למנהל הלשכה ספקות לאמיתותן של הודעותיו של המבקש, או אם יש לו חשש סביר שמסמך הנסיעה נמסר למישהו אחר או הופקד בידי מישהו אחר, או נלקח על ידי אנשים העלולים לעשות בו שימוש לרעה, או שהמבקש מסתיר את דרכונו היות ויש בו חותמות או הערות לפיהן הוא גורש מארצות מסוימות, מנהל הלשכה יבדוק את הבקשה וירשום את הערותיו והתרשמותו ויעביר את הבקשה לממונה מרשם ודרכונים. יש לעדכן גיליון רישום.

16.2.1.ג יבדוק את תיקו האישי של המבקש האם מותיק בו חומר על גירוש ישראלי מחו"ל, או כל חומר אחר הנוגע לגניבה/אובדן וכו'.

16.2.2.ג יבדוק את קובץ ביקורת הגבולות במערכת אביב לצורך בדיקת תנועות היציאה והכניסה של המבקש ובדיקת תקופות שהותו של המבקש בחו"ל.

16.2.3.ג יבדוק בקובץ דרכונים אם הונפקו למבקש דרכונים/תעודות מעבר, ויבדוק את גורלם וסמלי אסמכתאות.

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 11 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

ג.16.2.4 במידה והתברר שזהו מקרה שלישי ומעלה של אובדן/גניבת מסמך נסיעה ולמבקש אין ראיות משכנעות על כך, תועבר הבקשה, בצירוף הערותיו והתרשמותו של מנהל הלשכה, לממונה מרשם ודרכונים במטה להחלטה.

ג.17 משלוח מסמכי נסיעה בדואר

מסמכי נסיעה נשלחים בדואר רשום למעט של המבקש הרשום בקובץ, אלא אם המבקש מוסר כתובת למשלוח או מקבל אותו במסירה אישית בלשכה.

ג.18 אופן הטיפול במקרים של אבדן מסמך נסיעה בדואר

ג.18.1 אדם הטוען כי מסמך נסיעה שנשלח אליו בדואר לא הגיע אליו, ועברה תקופה סבירה מיום המשלוח, לפחות שבועיים מיום המשלוח.

ג.18.2 הפקיד יבדוק ויוודא שמסמך הנסיעה נשלח לבעליו בדואר רשום לא חזר בדואר ללשכה.

ג.18.3 הפקיד ידריך את המבקש כי לעקוב אחר משלוח דבר הדואר הרשום שנשלח אליו באתר האינטרנט של הדואר (בכתובת: www.postil.com) או במוקד *171 של הדואר, וכן יבדוק באופן אישי באתר האינטרנט של הדואר במחשב המשרד.

ג.18.4 בנוסף, ידריך את המבקש כי מספר הדואר הרשום מורכב מקידומת של ח 9 ספרות של מספר הזהות וסיומת של 58 בדרכון חדש ו- 70 בהארכת תוקף דרכון.

ג.18.5 היה והמבקש שב וטוען כי מסמך הנסיעה שנשלח אליו לא הגיע וסיף הדואר מאשר כי אכן מסמך הנסיעה אבד בדואר,

ג.18.6 לאחר 30 יום ממועד משלוח הדרכון, הפקיד ימלא טופס חקירה על דבר דואר שנשלח ולא נתקבל (דר/51) וימתין עד לקבלת אישור מהדואר כי הדרכון אבד אצלם.

ג.18.7 לאחר קבלת האישור מהדואר על האובדן יודרך המבקש להגיש בקשה לדרכון חדש ויש לפעול עפ"י הסעיף הבא:

מספר נוהל	3.4.0002	משרד הפנים - מינהל אוכלוסין
-----------	----------	-----------------------------

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 12 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

19.ג בדיקת האישור מרשות הדואר

19.1.ג במידה ובאישור שניתן מסנף הדואר נרשם כי מסמך הנסיעה לא נתקבל על ידי הדואר או שהדרכון לא אותר.

19.2.ג מנהל הלשכה ידרוש אישית ממנהל הסנף אישור בנוסח המאשר כי דבר הדואר שנתקבל אבד בדואר ולא נמסר לתעודתו.

19.3.ג המציא המבקש אישור מתאים מסנף הדואר, יודרך להגיש בקשה חדשה למסמך נסיעה כאמור בסעיף ג.20

20.ג הגשת בקשה למסמך נסיעה חדש במקום מסמך נסיעה שאבד בדואר.

חשוב לציין כי האמור להלן יחול רק על מקרים בהם דבר הדואר נשלח מהלשכה לנמען, ולא מדובר בדברי דואר שנשלחו למשרד.

20.1.ג מילוי טופס בקשה לדרכון (דר/1) על-ידי המבקש כראוי ובשלמות.

20.2.ג מילוי טופס הצהרה על אבדן / גניבה / השחתה של מסמך נסיעה (דר/3).

20.3.ג 2 תמונות, צבעוניות, עדכניות, חזותיות, חדשות וזהות בגודל 45 x 35 מ"מ.

20.4.ג תשלום אגרה רגילה למסמך הנסיעה החדש ללא התוספת בגין אבדן מסמך נסיעה.

20.5.ג לצרף את האישור מסנף הדואר המאשר כי דבר הדואר אבד בדואר ולא נמסר למבקש ולא הוחזר ללשכה השולחת.

20.6.ג הלשכה תנפק דרכון לחוקף מלא (ל- 10 שנים) ואסמכתא 61, במסך לאסמכתאות שהיו בדרכון שאבד בדואר.

21.ג טיפול בבקשה לדרכון במקום דרכון שאבד בדואר

21.1.ג הפקיד ימסור למבקש אישור על הגשת הבקשה החתום בחותמת המשרד.

21.2.ג הפקיד ימלא את הטופס המיועד למחלקת פניות הציבור של רשות הדואר, לשם החזרת אגרת השירותים למסמך הנסיעה על ידי רשות הדואר כפי שהתחייבה.

21.3.ג הפקיד ידרוש מהמבקש לתת התחייבות בכתב כי אם ימצא המסמך האבוד או יגיע לידיהו הוא מתחייב להחזירו ללשכה.

22.ג עדכון בספר הדרכונים.

הפקיד ירשום בספר הדרכונים את פרטי הדרכון שאבד בדואר.

מספר נוהל	3.4.0002	משרד הפנים - מינהל אוכלוסין
-----------	----------	-----------------------------

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 13 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

ג.23 הנפקת מסמך נסיעה חדש

- ג.23.1 הפקיד ינפק למבקש מסמך נסיעה חדש, תקופת תוקפו זהה לתקופת תוקפו של מסמך הנסיעה שאבד בדואר.
- ג.23.2 הפקיד ירשום את האסמכתא 61 בקובץ הדרכונים בעמוד 6 בדרכון, בדף הערות יטביע הפקיד את חותמת האסמכתא 61 ואת חותמת מסמכי נסיעה שאבדו. ירשום את המילים:
הדרכון אבד במשלוח בדואר - PASSPORT LOST BY MAIL.
- ג.23.3 רישום האסמכתאות כפי שהיו רשומים במסמך הנסיעה שאבד בדואר.
- ג.23.4 הפקיד יסכם עם המבקש את אופן מסירת מסמך הנסיעה (במסירה אישית בלשכה או במשלוח בדואר רשום).
- ג.23.5 הפקיד ירשום בגיליון רישום את נסיבות המקרה.

ג.24 מעקב אחר מסמכי נסיעה שאבדו

- ג.24.1 הפקיד המוסמך לכך בלשכה יקיים מעקב אחר גורלם של דרכונים שאבדו בדואר ואלה שחזרו מהדואר או על ידי המבקש לאחר שניתן מסמך חדש.
- ג.24.2 הדרכון שעודכן ל"אבד בדואר" שנמצא והוחזר ללשכה יעודכן בקובץ הדרכונים בגורל "בוער".

ג.25 מעקב אחר דרכונים שגשלו בדואר וחזרו ללשכה מבלי שנמסרו למבקש

- ג.25.1 במקרים בהם נשלחים מסמכי נסיעה בדואר רשום לבעליהם לפי המען למשלוח, ומסמכי נסיעה אלה חזרו מהדואר ללשכה מסיבות שונות של אי מסירה וכדומה.
- ג.25.2 הפקיד יערוך בירור לסיבת אי המסירה ויבדוק אם:
- ג.25.2.1 מדובר בכתובת שגויה על המעטפה.
- ג.25.2.2 עזב את המען.
- ג.25.2.3 מען לא מספיק מפורט.
- ג.25.2.4 לא נדרש ע"י בעליו למרות פניות חוזרות מהדואר או מהלשכה.
- ג.25.3 הפקיד יעדכן במערכת אביב (בגיליון הרישום הממוחשב) כי הדרכון / תעודת מעבר חזרו מהדואר

מספר נוהל	3.4.0002	משרד הפנים - מינהל אוכלוסין
-----------	----------	-----------------------------

מספר הנהל: 3.4.0002
דף 14 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

ג.25.4. לאחרה בירור הפקיד, ניתן לשלוח פעם נוספת בדואר רשום את מסמך הנסיעה למען הידוע (מען חדש או ת"ד), ולעדכן במערכת אביב כי הדרכון נשלח שנית ותאריך והמשלוח.

ג.25.5. במידה והדרכון חוזר שוב בדואר

- ג.25.5.1. הפקיד ירשום את הדרכונים שחזרו שוב בספר הדרכונים/חריגים.
- ג.25.4.2. הפקיד יגנוז את הדרכון בכספת הדרכונים לפי סדר הידוע בלשכה
- ג.25.4.3. הפקיד יעדכן במערכת אביב בגיליון רישום, כי הדרכון חזר בדואר בפעם השנייה ונגנז בכספת לתקופה של שנה.
- ג.25.4.4. הפקיד יקיים מעקב אחר הדרכונים שחזרו מהדואר ונמצאים בכספת.
- ג.25.4.5. לאחר שנה מיום שמסמך חזר בפעם השנייה מהדואר ולא נדרש ע"י בעליו, יש לבער את הדרכון, לעדכן את גורל הדרכון בקובץ "בוער" ולהוסיף בגיליון רישום: "הדרכון בוער לאחר שנה כיוון שלא נדרש ע"י בעליו".

ג.25.4.6. לאחר הביעור יש לעדכן אסמכתא 83.

ג.26. הכללה ברשב"ג של דרכונים ישראלים שאבדו / נגנבו

- ג.26.1. דרכון שהוצהר כאבוד או גנוב במערכת אביב (למעשה כל גורל דרכון למעט גורל פעיל) מתעדכן באופן אוטומטי במערכת המשטרה כדרכון שאסור להשתמש בו (הדרכון מרושב"ג) מיד עם עדכון גורל הדרכון.
- ג.26.2. מאחר ודרכון שהוצהר כאבוד / גנוב מרושב"ג עם עדכון הקובץ, אין להחיות או להשיב דרכון שהוצהר ככזה גם אם נמצא על-ידי בעליו והוא מבקש לשוב ולהשתמש בו.

ג.27. הטיפול בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה שהושחת

- ג.27.1. בנוסף למפורט לעיל במקרים של אובדן וגניבת דרכון, במקרה של השחתת דרכון, יש לבדוק גם הפרטים הבאים וכיצד הושחת מסמך הנסיעה הנוכחי:
 - ג.27.1.1. האם נקרע או נתלשו ממנו דפים או שחסרים דפים.
 - ג.27.1.2. האם הרישום בו שונה על ידי מי שלא הוסמך לכך.
 - ג.27.1.3. האם הדפים כוסו בכתמי דיו, שמן או חומר אחר שטשטש את הרישומים במסמך הנסיעה.

מספר נוהל	3.4.0002	משרד הפנים - מינהל אוכלוסין
-----------	----------	-----------------------------

מספר הנוהל:	3.4.0002
דף	15 מתוך 21
תאריך עדכון:	01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

ג.27.1.4 האם הדרכון כובס, הוטבל במים או בנוזל אחר וטושטשו בו הפרטים.

ג.27.1.5 מארז הלימינציה הוסר או קולף או שונה, וקיים חשש שנעשה ניסיון להסיר את מארז הלימינציה ולהחליף את התצלום, אם על ידי המבקש או על ידי אחרים.

ג.28 תוספת אגרה בעד דרכון שהושחת

על בקשה לדרכון במקום דרכון שהושחת גובים גם את ה"תוספת לאגרה" הקבועה בתקנה מספר 7 בתקנות הדרכונים.

ג.29 תצהיר על נסיבות השחתת מסמך נסיעה

המבקש יידרש למסור תצהיר בכתב על נסיבות ההשחתה (דר/3). הפקיד המוסמך לכך רשאי, גם במקרים חמורים כשיש צורך בכך, להתרות במצהיר על נכונות הצהרתו ולהסביר לו כי הוא צפוי לעונש במידה ו"מצא כי מסר הצהרה כוזבת, ולבקש ממנו שהתצהיר ינתן בפני בית משפט.

ג.30 מקרים כנים של השחתת מסמך הנסיעה

ג.30.1 במידה והמבקש המציא את הדרכון בשלמותו, על כל חלקיו הקרועים, ומנהל הלשכה שוכנע כי ההשחתה או הפגיעה בדרכון אינה תוצאה של ניסיון לזיוף, שינוי, מחיקה, טשטוש או ניסיון להחליף תצלום וכו', על ידי מי שלא הוסמך לכך או שנעשה ניסיון להסתיר, להעלים חותמת גירוש של מדינה אחרת.

ג.30.2 במקרים כאלה ניתן לאשר מסמך נסיעה במקום המסמך הנסיעה שהושחת.

ג.30.3 הפקיד ידרוש מהמבקש למלא בקשה למתן מסמך נסיעה חדש ולשלם אגרה ו"תוספת" אגרה בגין השחתה.

ג.31 בקשה לפטור מתשלום התוספת

ג.31.1 במידה והמבקש מעוניין לפטור אותו מתשלום התוספת בגין השחתה, הפקיד יפנה את הבקשה למנהל הלשכה.

ג.31.2 במידה ושוכנע המנהל מעבר לכל ספק כי לא הייתה רשלנות בשמירת הדרכון וכי ההשחתה היא שלא בידעין ובתום לב, או במקרים שההשחתה היא תוצאה של כוח עליון, יאשר המנהל לפטור את המבקש מתשלום ה"תוספת" בלבד ולא מתשלום האגרה הרגילה בעד הדרכון.

מספר נוהל	3.4.0002	משרד הפנים - מינהל אוכלוסין
-----------	----------	-----------------------------

מספר הנהל: 3.4.0002
דף 16 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

ג.2 מסמך נסיעה שהושחת ביוזעין

ג.2.1 במקרים בהם מנהל הלשכה שוכנע כי ההשחתה נעשתה במזיד וביזעין כגון: חסרים דפים, או חלקים של דפים, או שיש גירוד או ניסיון למחיקה או טשטוש בכוונה ובמזיד או כיבוס הדרכון, או מריחת דפים בדיו או בנוזל אחר במטרה לכסות או להעלים פרטים בדרכון.

ג.2.2 תעביר הלשכה למשטרת ישראל תלונה המתבססת על סעיף 8(א) לחוק הדרכונים, ותעכב מתן הדרכון עד לקבלת תשובה ממשטרת ישראל על תלונה זו.

ג.3 תקופת תוקפו של מסמך הנסיעה החדש והאסמכתאות

ג.3.1 מסמך נסיעה לאחר השחתה ראשונה יינתן לתוקף מלא (דרכון לבגיר 10 שנים, דרכון לקטין 5 שנים ותעודת מעבר לשנתיים) תוך ציון אסמכתא 71 ורישום גורל דרכון קודם בעמוד 6 בדרכון.

ג.3.2 מסמך נסיעה לאחר השחתה שניה יינתן לשנה אחת, על המבקש לחתום על התחייבות לשמירת מסמך נסיעה החדש תוך ציון אסמכתא 71 ורישום גורל דרכון קודם בעמוד 6 בדרכון.

ג.3.3 לאחר אובדן / גניבה / השחתה שלישית של דרכון, יינתן תמבד"ל לשנה תוך ציון אסמכתא 60 או 71 ורישום גורל דרכון קודם בעמוד 5 בתעודת המעבר.

ג.3.4 אם המבקש מערער על החלטת מנהל הלשכה למתן תמבד"ל, יידרש המבקש למסור מכתב מנומק ויפרט את הסיבות לערעור ויצרף אישורים ומסמכים התומכים בבקשתו. מנהל הלשכה ירשום את הערותיו והתרשמותו ויעביר את הבקשה לממונה מרשם ודרכונים להחלטה. יש לעדכן גיליון רישום בנסיבות המקרה.

ג.3.5 בדרכון / תעודת מעבר תוטבע החותמת בדבר השחתת דרכון / תעודת מעבר קודם, וציון מס' המסמך, ראה נספח חותמות בנהל מספר 3.1.0001.

ג.3.6 נא תשומת לב כי האמור לעיל מתייחס רק להשחתות דרכונים, במקרה של השחתות ואובדנים יש לפעול עפ"י סעיף ג.11 ו- ג.13 בנהל זה.

מספר נוהל	3.4.0002	משרד הפנים - מינהל אזולוסין
-----------	----------	-----------------------------

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 17 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

34.ג רישום האסמכתאות שהיו רשומים בדרכון / תעודת מעבר הקודם

בבקשה למסמך נסיעה במקום מסמך נסיעה קודם שהושחת שבו רשום/ים אסמכתאות/ות הערות או הגבלות אחרות, יבדוק מי שהוסמך לאשר את הבקשה את הסיבה לרישום האסמכתאות/ההגבלות בדרכון המושחת. במקרים חריגים יחליט מנהל הלשכה האם להעביר את האסמכתא / הגבלה למסמך הנסיעה החדש - בהתאם לנסיבות.

35.ג הנפקת הדרכון או תעודת מעבר

35.1.ג במקרה ראשון של השחתה יונפק תוך הזמן המקובל לקבלת השירות בלשכה. אין להמתין 14 יום מיום קבלת הבקשה עד להנפקת הדרכון החדש.
 35.2.ג במקרה שני של השחתה (דהיינו שתי השחתות דרכון ולא אובדן והשחתה) יונפק מסמך נסיעה בלשכת האם של המבקש לאחר בדיקת ועיון בתיק האישי.

35.3.ג במקרה של אובדן / גניבה / השחתה שלישי ומעלה שבגינו מגיע למבקש תמבד"ל בלבד, חובה לעיין, לבדוק ולזהות את המבקש עפ"י תיק אישי בלשכת האם של המבקש. את התמבד"ל ניתן לנפק:

35.3.1.ג לאחר 14 יום מיום הגשת הבקשה על מנת לאפשר למבקש לערער על החלטה זו.

35.3.2.ג אם אין בכוונת המבקש לערער על החלטה לקבל תמבד"ל, ניתן לנפק את התעודה תוך הזמן המקובל לקבלת השירות בלשכה ללא המתנה של 14 יום מיום הגשת הבקשה.

35.4.ג בכל מקרה שדרכון הושחת שלא הייתה התרשלות בשמירה עליו, וניתן פטור מתשלום תוספת לאגרה, יש לנפק דרכון חדש לתוקף מלא, יש לציין בגיליון רישום במערכת אביב: "ניתן דרכון לאחר השחתה, ללא תשלום תוספת לאגרה, לתוקף מלא" אין להחשיבו במניין הדרכונים האבודים / גנבים / מושחתים שפורט לעיל,

מספר נוהל	3.4.0002	משרד הפנים - מינהל אוכלוסין
-----------	----------	-----------------------------

מספר הנהל: 3.4.0002
דף 18 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

36.ג דרכון במקום דרכון שנתבלה

- 36.1.ג אדם המבקש דרכון במקום דרכון שהט בתוקף, אך אינו ראוי לשימוש, הפקיד יבדוק את דרכונו.
- 36.2.ג במידה והפקיד שוכנע כי אין הדרכון ראוי יותר לשימוש, ואין בדרכון כל סימן לשינוי, או תיקון בלתי חוקי, הפקיד יעביר את הבקשה למנהל הלשכה.
- 36.3.ג מנהל הלשכה יאשר מתן דרכון חדש בתוקף רגיל ובאגרה רגילה. במקרה כזה לא יוסיף הפקיד בדרכון את התותמת בדבר פרטי הדרכון הקודם.
- 36.4.ג הדרכון הקודם יבוטל/יימסר לבעליו.

37.ג הטיפול במסמכי נסיעה שהושחתו או שזנו שלא בתום לב

- 37.1.ג כל מסמך נסיעה שהושחת, התקלקל, הוכנסו בו שינויים/תיקונים, ולבעליו הונפק מסמך נסיעה חדש, לא יוחזר הדרכון הפגום לבעליו אלא במקרים שיפורטו בהמשך:
- 37.2.ג מסמך הנסיעה שהושחת יתויק כאסמכתא בתיק האישי של המבקש. יש לעדכן בגיליון רישום: " הדרכון מתויק בתיק האישי"
- 37.3.ג במקרה בהם התרשם מנהל הלשכה או סגנו שהדרכון הושחת בשוגג ולא היה ניסיון לזייפו, ובדרכון קיימת אשרת כניסה בתוקף למדינה אחרת רשאי מנהל הלשכה להיענות לבקשה ולהחזיר למבקש את הדרכון המושחת אם נוכח כי האשרה למדינה האחרת תקפה, או שניתנה למספר כניסות.
- 37.4.ג הפקיד יבטל את הדרכון וימסור לבעליו, ויצוין בתיק האישי ובטופס הבקשה שהדרכון/תעודת מעבר נמסר לבעליו, כבקשתו, וכן בגיליון רישום במערכת אביב.

38.ג מסירת מסמך נסיעה שהושחת כמוצג משפטי

במקרים מיוחדים כאשר מסמך הנסיעה שהושחת נדרש כמוצג משפטי לבית המשפט או למשטרה, יידרשו להמציא בקשה בכתב שתתויק בתיקו האישי לאחר מסירת מסמך הנסיעה.

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 19 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

ג.39. מסמך נסיעה פגום

- ג.39.1 בעת הטיפול בדרכון / תעודת מעבר ייתכנו מקרים של מסמכי נסיעה שנמסרו למבקש כשהם פגומים או שנפגמו בעת הטיפול בהם (ניפוק או הארכה), להלן מס' מקרים של פגם במסמך הנסיעה:
- ג.39.1.1 מארה הלמינציה הודבק הפוך או שהשתחרר.
- ג.39.1.2 הדבק המדביק את הכריכה הפלסטית החיצונית התייבש והכריכה התייבשה.
- ג.39.1.3 התפר נפרם.
- ג.39.1.4 מסמך הנסיעה שנמסר ללשכה להארכה או לשינויים או להוספת תמונה נפגם במהלך העבודה.
- ג.39.1.5 מסמך הנסיעה נשרף או נחרך ממכשיר הלמינציה.
- ג.39.2 במידה והתברר כי הדרכון/תעודת המעבר נפגם שלא באשמת בעליו, הפקיד ידריך את המבקש להגיש בקשה למסמך נסיעה חדש.
- ג.39.2.1 הפקיד יבטל את מסמך הנסיעה שנפגם.
- ג.39.2.2 הפקיד ינפק למבקש מסמך נסיעה חדש במקום דרכון שנפגם.
- ג.39.2.3 המסמך החדש יינתן חינם ללא תשלום אגרה.
- ג.39.2.4 תקופת תוקפו תהיה לתוקף מלא שניתן לנפק דרכון ובהתאם לאסמכתאות בדרכון שנפגם.
- ג.39.2.5 במסמך החדש לא ירשום הפקיד כל הערה על סיבת ההחלפה, מלבד האסמכתא כפי שהייתה רשומה במסמך הנסיעה שנפגם.
- ג.39.2.6 מסמך הנסיעה שנפגם יבוטל ויסומן בקובץ הדרכונים בסימון נפגם. יש לרשום את פרטי הדרכון בספר בדרכונים.
- ג.39.2.7 הדרכון הפגום יישמר בכספת הדרכונים עד לבדיקת מבקר מטעם המחלקה למעקב ופיקוח בלשכות.
- ג.39.2.8 לאחר בדיקת המבקר ואישורו יש לבער את הדרכון/תעודת מעבר הפגום ולעדכן גורל מסמך נסיעה בקובץ הדרכונים בהתאם "בוער".
- ג.40 במקרים בהם מסמך נסיעה חדש נפגם במהלך הנפקתו יש לפעול לפי סעיף 39 לעיל.

משרד הפנים - מינהל אוכלוסין	מספר נוהל	3.4.0002
-----------------------------	-----------	----------

מספר הנוהל: 3.4.0002
דף 21 מתוך 21
תאריך עדכון: 01.04.2008

תחום: דרכונים	קוד תחום: 3
נושא: אבד / נגנב / הושחת	קוד נושא: 4

ד. החוק וסעיפיו

1. ד. חוק הדרכונים תשי"ב-1952
2. ד. תקנות 7, 8 לתקנות הדרכונים תשמ"מ-1980

ה. נספחים

1. ה. בקשה לדרכון / תעודת מעבר (ד/1).
2. ה. תצהיר על אובדן/גניבה/השחתה של דרכון או תעודת מעבר (ד/3)
3. ה. מכתב לדואר על אובדן דרכון בדואר (ד/51).

מספר נוהל	3.4.0002	משרד הפנים - מינהל אוכלוסין
-----------	----------	-----------------------------

5 / 16

בקשה לחידוש דרכון בדואר

(אין צורך להגיע ללשכה)

פניה זו אינה מחייבת, והינה בגדר רשות

מדינת ישראל
משרד הפנים

שלום רב,

- א. במסגרת הרצון לשפר את השירות במינהל האוכלוסין ועל-מנת לחסוך מומך זמן המתנה בלשכה, ניתנת לך האפשרות לחדש את דרכון הישראלי באמצעות הדואר (בדואר רשום כפי שיפורט בהמשך) וללא צורך להגיע ללשכה.
- ב. תוקף דרכונך הלאומי פג או שתוקפו עומד לפוג בתקופה הקרובה.
- ג. להגשת בקשה לדרכון חדש במקום הדרכון הני"ל, עליך לפעול כדלקמן:
 1. לעבור על הפרטים האישיים שלך הרשומים בטופס הבקשה המצורף (בציודו השני של הדף), לתקן פרט שאינו נכון, להשלים פרט חסר, ולחתום על טופס הבקשה - חובה.
 2. נא להוסיף מספרי שלפון בית וטלפון נייד על-מנת שנוכל ליצור איתך קשר במידת הצורך.
 3. לצרף לבקשה שתי תמונות צבעוניות, עדכניות, חזותיות, חדשות וזהות בגודל 35 X 45 מ"מ (גובה זרוחה הפנים 25 X 35 מ"מ), על רקע הלק ובהיר.
 4. אין לשלוח תמונות במדים, תמונות סרוקות, תמונות שהודפסו במדפסת ביתית, ותמונות מאיכות גרועה.
 5. לצרף את הדרכון הנוכחי שפג תוקפו - חובה.
 6. תשלום אגרה בסך 225 ש"ח, בכרטיס אשראי באמצעות אתר האינטרנט של משרד הממשלה, או בהמחאה (צ'ק) אישית שלך למקודת משרד הפנים.
 - 4.1 תשלום בכרטיס אשראי

יש להיכנס לאתר שרת התשלומים הממשלתי באינטרנט בכתובת: ecom.gov.il/passports, ולהקליד במקום הנדרש את מספר הזהות ומספר השובר (רשום בטופס הבקשה בסמוך למספר הזהות), ופרטי כרטיס האשראי. לאחר התשלום, יש להדפיס שתי קבלות. קבלה אחת יש לצרף לטופס הבקשה ו/או לרשום את מס' האישור על התשלום בטופס הבקשה במקום המיועד לכך, והעתק שני של הקבלה יש לשמור עד לקבלת הדרכון.
 - 4.2 תשלום בהמחאה (צ'ק) אישית שלך על-סך 225 ש"ח

חשוב מאוד ההמחאה (צ'ק) עבור התשלום חייבת להיות אישית על שמך (ולא המחאה (צ'ק) עסקית), רשומה לפקודת משרד הפנים, ולציון עליה "למוטב בלבד". הסכום המצויין לעיל רשום במרויך, הסכום שנרשם במילים והה שפרט מסויים נרשם באופן שוני, יש לרשום המחאה (צ'ק) הדשה. לא ניתן לשלם בהמחאה בנקאית או במזומן. דוגמת המחאה (צ'ק) בתהותית הדף.
 7. אם הנך מרכיב בנסיעות לחו"ל, באפשרותך לקבל דרכון עסקי אשר מספר עמודיו כפול ממספר העמודים בדרכון רגיל (סה"כ 64 עמודים), דרכון זה כרוך באגרה גבוהה יותר. אם ברצונך לקבל דרכון עסקי, עליך לסמן בטופס הבקשה במקום המיועד, כי הבקשה היא לדרכון עסקי, ולבחור בעת התשלום באינטרנט "תשלום עבור דרכון עסקי", ולשלם האגרה בהתאם.
 8. לתכניס את כל הפרטים הני"ל (הבקשה החתומה, התמונות, הדרכון הנוכחי וההמחאה או הקבלה), למעטפה המצורפת ולשלוח ללשכת מינהל האוכלוסין באזור מגוריך בדואר רשום בלבד, לשם כך יש לפנות לאחד מסניפי הדואר ולשלוח הבקשה בדואר רשום. חשוב לשמור את האישור על המשלוח, עד לקבלת הדרכון, לצורך מעקב ובירור.
 - ד. עם קבלת הבקשה לדרכון במשרד, בדיקה (ופירעון ההמחאה/קבלת התשלום), הלשכה למינהל אוכלוסין תנפק דרכון חדש וישלח לבידתך את הדרכון החדש ואת הדרכון הישן (מבוטל). בדואר רשום.
 - ה. במידה והדרכון הנוכחי שלך אבד, נגנב או הושחת, לא תוכלי לשלוח הבקשה בדואר ויהיה עליך לסור באופן אישי ללשכה למינהל אוכלוסין באזור מגוריך.
 - ו. במידה וחירות כבר את דרכונך, יש לראות מכתב זה כמבוטל.

20722

משרד הפנים - מינהל האוכלוסין

משרד הפנים שומר לעצמו את הזכות לזמן אותך ללשכה להשלמת פרטים או לצורך זיהוי ודאי במקרה של ספק. מרכז שירות ומידע ארצי, טל': 3450 *מכל טלפון משרד הפנים ברשת: www.pnim.gov.il

ישראל ישראלי מ"ז 098765432 רח' סימטה אלמונית 18:7 ירושלים טלפון: 02*4888888		בנק הפנים סניף 999 ירושלים רח' הרחובות 24	
PAY TO	משרד הפנים	שלוט	7
N.I.S.	מאתיות עשרות וחמשה ע"ה בלבד	225.00	
Signature	חתימה	DATE	01/11/2007
CHEQUE No.	מס' השיק	BRANCH No.	מס' הסניף
99999999		99988888	
		ACCOUNT No.	מס' החשבון
		99999999	

זכאה / המחאה (צ'ק)

למוטב בלבד